

ПРОФСПІЛКОВІ ВІСТІ

№ 40
(918)
5.10.2017

ПРОФСПІЛКА «ХІМІКІВ» СТУРБОВАНА
ЗУПИНКОЮ СЕВЕРОДОНЕЦЬКОГО
«АЗОТУ»

ТА ЗВЕРНУЛАСЯ
З ЛИСТОМ
ДО ПРЕЗИДЕНТА

5

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

WWW.PSV.ORG.UA

ПРОФСПІЛКИ
ПІДТРИМУЮТЬ
РОБОТОДАВЦІВ
У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ
ГІДНОГО ЖИТТЯ
ЛЮДЕЙ

4

ЗВ'ЯЗОК
ПОКОЛІНЬ
НЕ ВТРАЧАЮТЬ
У ФПУ

5

РЕФОРМА
ТРУДОВОГО
ЗАКОНОДАВСТВА
ВР РОЗГЛЯНЕ
НОВИЙ ТК

10

ГІДНА ПРАЦЯ

ЦЬОГОРІЧ МКП ЗАПРОПОНУВАЛА ГАСЛО «ПОКІНЧИМО З КОРПОРАТИВНОЮ
ЖАДІБНІСТЮ: СВІТ ПОТРЕБУЄ ПІДВИЩЕННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ!».
АДЖЕ НАДПРИБУТКИ ВЕЛИКИХ КОРПОРАЦІЙ ЗАЗВИЧАЙ ДОСЯГАЮТЬСЯ
ЗА РАХУНОК НИЗЬКИХ ЗАРПЛАТ ПРАЦІВНИКІВ. ГІДНА ПРАЦЯ ЗА
УКРАЇНСЬКИМИ МІРКАМИ – ГОЛОВНА ТЕМА НОМЕРА.

8 - 9

ЗАКОНОДАВСТВО

ВР УДАРНО
«ВИДАЛА НА ГОРА»
СУДОВУ ТА ПЕНСІЙНУ
РЕФОРМИ

2

ЦІНИ

ВЖЕ В ЖОВТНІ
ХЛІБ МОЖЕ
ЗДОРОЖЧАТИ
НА 50 КОП.

3

МОВНА ЛИХОМАНКА

Президент Петро Порошенко підписав закон України «Про освіту», прийнятий Верховною Радою України 5 вересня 2017 року. «Ухвалення цього закону дозволить провести глибоку всеосяжну освітню реформу, яка підвищить якість освіти та конкурентоспроможність молодого покоління на ринку праці. Він забезпечить реальні кроки до включення України до європейського освітнього простору», – йдеться в повідомленні прес-центру Глави держави.

Президент особливо наголосив, що закон підвищує роль державної української мови в освітньому процесі, а також забезпечує рівні можливості для всіх, бо гарантує кожному випускнику високий рівень володіння мовою, необхідний для успішної кар'єри в Україні.

Водночас МЗС низки країн висловили стурбованість нормами закону щодо мови навчання представників нацменшин в Україні. Зокрема, міністри закордонних справ Болгарії, Греції, Румунії та Угорщини заявили, що занепокоєні прийняттям в Україні нового закону про освіту й мають намір звернутися до Ради Європи й ОБСЄ. Аби підтвердити відсутність порушень

міжнародних зобов'язань, Україна готова направити до Ради Європи на експертизу мовну статтю Закону про освіту.

Так чи інакше, стаття про мову навчання представників нацменшин і корінних народів України несподівано стала найбільш дискусійною. Закон забороняє існування шкіл з викладанням мовами національних меншин і корінних народів, залишаючи лише можливість створювати класи в україномовних школах, де навчання вести мовою нацменшини поряд з державною мовою. Вивчення мови корінного народу або нацменшини гарантується в школах через національні культурні товариства. У вишах за бажанням учнів створюються умови для вивчення мови нацменшини як окремої дисципліни.

Напруга навколо скандальної статті закону дійшла до того, що Прем'єр-міністр Володимир Гройсман доручив МЗС і Міністерству освіти зустрітися з послами зацікавлених держав і роз'яснити їм неоднозначні положення.

Голова Комітету Верховної Ради у закордонних справах Ганна Галко зауважує: «Ми готові й надалі терпляче пояснювати угорським колегам: Закон про освіту в цілому та його мовна стаття зокрема ухвалені в інтересах усіх громадян України, в тому числі представників національних меншин».

З такою позицією погоджуються низка експертів. Адже

нині більшість випускників шкіл з угорською чи румунською мовами не можуть вступити до українських вишів поряд із своїми однолітками з україномовних закладів тільки через те, що не володіють українською мовою. До того ж, закон передбачає навчання рідною мовою не замість, а паралельно з українською. То хто ж насправді захищає права нацменшин: Українська держава, яка надає можливість знати й українську, і рідну мову, чи ті, хто прагне законсервувати їх становище на ринку освіти й праці?

Аналітики радять дочекатися висновків Венеціанської комісії щодо мовної статті Закону про освіту, бо наразі все, що відбувається, нагадує політичні баталії.

Відомий економіст, голова Аграрної партії України Віталій Скоцик переконаний, що для врегулювання мовної статті Закону про освіту Києву доведеться докласти чимало зусиль. Найперше, аби чітко пояснити сусідам свої дії. «Сусіди мають розуміти, що цей процес не загрожує мовам меншин. І це завдання для української влади. Іноземці мають розуміти, що в Україні немає загрози меншинам, але є намагання зміцнити державність, громадянську єдність. Це мають усвідомити і в Будапешті, і у Варшаві, в Бухаресті, Афінах і Софії. Та й Москві не завадить припинити перекручування українські реалії».

ГОЛОСУВАННЯ ЗА РЕФОРМИ: КРАЩЕ ПІЗНО, НІЖ НІКОЛИ

Попри сподівання Уряду, та й громадськості загалом, парламент у вересні так і не спромігся розглянути та ухвалити пенсійну реформу. Те, що вона проходитиме у Раді важко, було передбачуваним. Прем'єр Володимир Гройсман звинуватив депутатів у навмисному затягуванні роботи, аби не ухвалювати пенсійну реформу.

У профільному комітеті стверджували, що реформа буде ухвалена в жовтні. Політолог Руслан Бортник передбачив, що це станеться на найближчому пленарному засіданні і що голосів вистачить. «Це точно станеться, оскільки навіть опозиційним депутатам буде складно пояснити виборцям, чому вони не змогли отримати підвищені пенсії», – заявляв експерт.

3 жовтня Верховна Рада виявила нечувану здатність працювати – ухвалила довгоочікувану пенсійну реформу. За це рішення проголосували 288 депутатів. Не голосували фракції «Батьківщина» та «Опозиційний блок».

Документ передбачає підвищення пенсій на суму від 200 до 1000 грн уже з жовтня, удосконалення солідарної системи пенсійного страхування, диференціювання розмірів пенсій залежно від страхового стажу та отриманого заробітку, впровадження єдиних підходів до обчислення пенсій.

31 жовтня прожитковий мінімум для пенсіонерів, які мають повний страховий стаж, становитиме 1452 грн, а не 1312, як зараз. Документом передбачено надання гарантій для інвалідів з дитинства, дітей-інвалідів, пенсіонерів, які не мають повного стажу, і осіб, які не мають права на пенсію і отримують зараз 949 грн. Кількість таких громадян на сьогодні – близько 1 млн осіб. Розмір пенсії для них збільшиться на 45% і становитиме 1373 грн. Крім того, для 5,6 млн пенсіонерів пенсії в середньому збільшаться на 692 грн. Передбачається підвищення необхідного страхового стажу для виходу на пенсію до 25 років у 2018 році і до 35 років щорічно до 2028-го. Документом пропонується перегляд умов призначення пенсії за віком у 60 років з 1 січня 2018 року. Разом з тим, застрахована особа має право самостійно визначити свій пенсійний вік. Закон не передбачає підвищення пенсійного віку, але вводить вимоги до страхового стажу. Так, для виходу на пенсію в 60 років потрібно мати 25 років страхового стажу. При стажі від 15 до 25 років на пенсію можна буде вийти в 63 роки, при стажі менше 15 років – у 65 років. Водночас, люди, в яких немає страхового стажу, зможуть претендувати на соціальну допомогу при досягненні 63 років. Розмір допомоги визначатиметься, виходячи з рівня доходів сім'ї пенсіонера.

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

Володимир ГРОЙСМАН, Прем'єр-міністр України:
«Це збільшення пенсій для близько 9 млн пенсіонерів вже в цьому році. Це автоматичний щорічний перерахунок пенсій відповідно до інфляції та зростання зарплати. Це можливість підвищувати пенсії в майбутньому завдяки ліквідації дефіциту Пенсійного фонду».

Павло РОЗЕНКО, віце-прем'єр-міністр:
«Сьогодні на нараді з народними депутатами України, керівниками фракцій, на якій обговорювалася пенсійна реформа, було прийнято ще одне важливе рішення про те, що ми готові, і у нас є для цього ресурс, щоб з 1 жовтня мінімальний розмір пенсії зріс не до 1373 грн, як планувалося раніше, а до 1452 грн».

Ігор ПЕТРЕНКО, експерт Міжнародного центру перспективних досліджень:
«Ситуація в Раді з кожним роком загострюється, з кожним новим політичним сезоном стає все складнішою. Адже того, що можна ділити, стає все менше, а претендентів стає все більше. Тому і пенсійна реформа, й інші реформи, які потрібно втілювати в життя, дуже важко просуваються».

НЕ ХЛІБОМ ЄДИНИМ

Хліб уже в жовтні може подорожчати в середньому на 50 копійок, стверджують аграрні експерти. Головна причина подорожчання, звісно, погодні умови. Бо через засуху врожаєм зібрано менше, ніж минулого року. Підсумки цьогорічних жнив ще будуть досліджувати фахівці. Однак і без урахування цьогорічного врожаєм, доводиться констатувати, що хліб в Україні за рік подорожчав на 21%.

Ціни на борошно першого ґатунку з вересня 2016 по вересень 2017 років зросли на 12%, борошно житнє – на 4,5%, водночас час хліб пшеничний з борошна першого сорту подорожчав на 19%, а хліб житньо-пшеничний – найбільш соціально орієнтований – на 20,9%, констатують аналітики.

Така тенденція непокоїть, враховуючи те, що держава з липня відмовилася від регулювання цін на соціальні продукти харчування, зокрема на хліб. Нагадаємо, що з 1 липня набула чинності постанова Кабміну про скасування державного регулювання цін на продукти харчування. Згідно з постановою, виробники не зобов'язані декларувати ціни на продовольчу продукцію, а також більше не змушені обґрунтовувати необхідність зміни цих цін.

Через зниження врожаєм підскочили ціни на зовнішньому ринку, де Україна є одним з ключових експортерів зернових. Тому хлібороби продають дорожче пшеницю і всередині країни. І така позиція зрозуміла: продають там, де вигідніше, бо ж немає сенсу працювати, вирощувати та збувати за безцінь. Українські аграрії тішаться прогнозом: нинішньої осені за тону пшениці будуть давати близько 180 дол. США. Це на 10% дорожче, ніж у минулому році. Відповідно, на стільки ж може зрости ціна на хлібну продукцію.

«Якщо зерно подорожчає, то, звісно, буде дорожчати борошно. А, наприклад, у ціновій політиці на хліб близько 30–35% припадає на борошно. Тобто, якщо ми будемо бачити подорожчання борошна, це означатиме подорожчання хліба», – пояснює голова Всеукраїнської аграрної ради Денис Марчук.

Серед основних причин подорожчання хліба та борошна експерти називають тиск, який чинять на внутрішній ринок світові ціни, підвищення собівартості продукції через збільшення витрат на оплату житлово-комунальних послуг, транспортування, виплату зарплат.

Директор Асоціації постачальників торговельних мереж Олексій Дорошенко зауважує, що ціна на хліб до кінця року зросте на 10%. Якщо нині кілограм соціального хліба коштує майже 12 грн, невдовзі його вартість може підскочити до 13 з лишком гривень. Експерт не виключає, що ціну на хліб може скоригувати й курс долара. Якщо гривня впаде, ціни тут же відреагують зростанням, переконує Олексій Дорошенко.

КОМЕНТАР

Олег ПЕНДЗИН, виконавчий директор Економічного дискусійного клубу:

«Хліб потроху дорожчає з початку 2017 року. Станом на серпень продукт подорожчав на 13%, причому щомісяця його ціна зростає на 1,5–2%. Природно, така тенденція триватиме. Крім того, зерно нового врожаєм об'єктивно буде дорожчим, тому що туди закладається нова «мінімалка», нові ціни на енергоносії. Тим більше, що ціни ф'ючерсів на зерно останні півроку потроху підвищуються, на сьогоднішній приріст становить 15–20%. Ф'ючерси – індикатор ціни на зерно. Це означає, що світові трейдери очікують зростання цін на зерно. Зерно для України – експортний товар, тому подорожчання позначиться і на внутрішньому ринку. Тільки-но з'явиться дороге зерно нового врожаєм, а ми повинні розуміти, що воно складає приблизно 60% вартості хліба, це вплине на ціну хліба в бік її зростання».

КРАПЕЛЬНИЦЯ НА ДЕСЕРТ

У Львові більше шести десятків людей потрапили до лікарні з отруєннями копченою рибкою, яку продавчиня готувала у себе в квартирі, а коптила в одному з боксів гаражного кооперативу. Серед жертв харчового отруєння – семеро дітей. Нині життю пацієнтів ніщо не загрожує, однак лікування буде тривалим, стверджують медики. Це тільки один епізод, коли людей госпіталізували після вживання неперевіреного продукту.

Чому випадки масового харчового отруєння стають звичними для України? Нинішнього літа отруїлися чимало дітей у таборах відпочинку та санаторіях. Загалом, з початку року співробітники Держпродспоживслужби зафіксували 79 спалахів гострих кишкових інфекційних захворювань, у результаті яких постраждала 941 особа, з них – 750 дітей. Щодо кожного випадку захворювання у закладі громадського харчування служба проводила розслідування. Результати вражають: найчастіше причиною харчових отруєнь у їдальнях, кафе та навіть престижних ресторанах стає нехтування правил особистої гігієни працівниками закладів громадського харчування. Наприкінці червня у столичному суши-ресторані компанії «Суші Ленд Євразія» майже 40 людей «підхопили» сальмонельоз. Пізніше з'ясувалося, що збудника хвороби виявили у кухаря закладу. Хоча в його санітарній книжці про це ні слова. Цей документ «радянської доби» давно вже не слугує за призначенням.

Санітарну книжку досить часто просто купують у підземних переходах чи в знайомих. Коштує вона не більше 100 грн. Треба просто вписати до неї прізвище, ім'я, по батькові, вклеїти фотографію та копію про ана-

лізи. Власники закладів особливо не переймаються, звідки у нового співробітника таке «посвідчення». Тож і поповнюють лави кухарів і пекарів люди з відкритою формою туберкульозу, інфекційною жовтяницею, кишковими хворобами і паразитами.

Держспоживслужба всю провину за порушення покладає на мораторій про тимчасову заборону перевірок закладів громадського харчування, через що в них порушуються всі можливі норми та правила. Перевагами мінімізованого підходу до перевірок операторів ринку харчової продукції скористалися перш за все несумлінні підприємці. Як наслідок, минулого літа країну сколихнули смертельні випадки ботулізму, пов'язаного з уживанням в'яленої риби. Стало очевидно, що в країні немає ефективної системи контролю за безпечністю харчової продукції. А коли немає відповідальних, споживачі одразу ж позбавляються гарантій безпечності. Експерти одностайні: поки не встановлять жорстких правил щодо контролю виробництва харчових продуктів, ми не будемо захищеними. Прикро усвідомлювати, що захищати права споживачів у нас починають лише тоді, коли півсотні осіб госпіталізовано або коли трапилися летальні випадки. І хоча за фактами масових отруєнь в Україні було порушено 21 кримінальне провадження, знову й знову надходять повідомлення про черговий спалах гострих кишкових захворювань після частування у закладах громадського харчування.

НАЙГУЧНІШІ МАСОВІ ОТРУЄННЯ 2017 РОКУ

			ПРИЧИНА:
ВЕРЕСЕНЬ	ЛЬВІВ	56 ОСІБ ОТРУЇЛИСЬ КОПЧЕНОЮ РИБОЮ	САЛЬМОНЕЛЬОЗ.
ВЕРЕСЕНЬ	КИЇВ	БЛИЗЬКО 200 ШКОЛЯРІВ ОТРУЇЛИСЬ РИБНИМИ КОТЛЕТАМИ	КИШКОВА ПАЛИЧКА.
ЛИПЕНЬ	БЕРДЯНСЬК	261 ДИТИНА ОТРУЇЛАСЯ ГРЕЧАНОЮ КАШЕЮ	ГОСТРА КИШКОВА ІНФЕКЦІЯ.
ЛИПЕНЬ	ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ	34 ЛЮДЕЙ ОТРУЇЛИСЯ М'ЯСОМ ПТИЦІ	КИШКОВА ПАЛИЧКА.
ЧЕРВЕНЬ	КИЇВ	39 ОСІБ ОТРУЇЛИСЬ СУШІ	САЛЬМОНЕЛЬОЗ.
КВІТЕНЬ	КОНОТОП (СУМСЬКА ОБЛАСТЬ)	58 ДІТЕЙ ОТРУЇЛИСЯ М'ЯСОМ ПТИЦІ	ЗОЛОТИСТИЙ СТАФІЛОКОК.

БОРИС КОБАЛЬ, ДИРЕКТОР ДЕПАРТАМЕНТУ БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ВЕТЕРИНАРІЇ ДЕРЖСПОЖИВСЛУЖБИ:

«Однією з причин збільшення харчових отруєнь в Україні є скасування низки документів, які мають засвідчувати якість і безпечність продукції. Це зумовило послаблення державного контролю і, відповідно, стало однією з причин поширення кишкової інфекції. Наразі в Україні супровідні ветеринарні документи на сировину та готову продукцію скасовані, декларацію від товаровиробника замінено товаротранспортною накладною. Але вона не містить жодної інформації щодо показників якості та безпечності продуктів, адже в ній зазначається лише кількість товару, асортимент, продавець і покупець. Такий документ не передбачає наявності висновків державної чи відомчої лабораторії».

ПРИВІТАННЯ

30 ВЕРЕСНЯ –
ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ
БІБЛІОТЕК

Шановні друзі, колеги!

Від імені Профспілки працівників культури України прийміть найщиріші вітання з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек. Сама назва – Всеукраїнський свідчить, що це свято не тільки професійне, а й загальнонародне. Це свято демонструє глибоку повагу народу до своєї духовної спадщини, визнання історичної ролі бібліотеки в житті суспільства, адже бібліотека – це оселя людського розуму, скарбниця всіх багатств людського духу, потужна інформаційна інституція.

Час і практика довели людству, що ніщо не приносить такого духовного задоволення та насолоди, як її Величність Книга. Вона була і залишається універсальним і невичерпним джерелом знань.

Справжніми помічниками та радниками на шляху до вершин мудрості народу є бібліотечні працівники – невтомні трудівники книжкових полиць, вірні провідники у світ нового й непізнаного. Саме ви, сучасні бібліотекарі, володіючи знаннями комп'ютерної грамоти, психології, філософії, етики, щиро-сердно служите допитливим читачам, допомагаєте їм бути обізнаними у сучасних проблемах, пізнавати реальну картину світу, здобувати освіту.

Тож низько вклоняємось вашому бібліотечному мистецтву, вашій самовідданій праці, майстерності та професіоналізму.

Щиро бажаємо вам натхнення, здійснення мрій і задумів, міцного здоров'я, дружнього порозуміння та любові читачів!

З глибокою повагою до кожного бібліотечного працівника

Людмила ПЕРЕЛИГІНА,
голова Профспілки працівників культури України

8 ЖОВТНЯ – ДЕНЬ
ЮРИСТА УКРАЇНИ

Шановні працівники юридичної сфери!

Щиро вітаю вас із нагоди професійного свята – Дня юриста!

Професія, яку ви обрали, дуже важлива для розвитку суспільства. На вас покладено відповідальні завдання щодо зміцнення законності в державі та захисту прав і свобод співвітчизників.

Саме завдяки вашій досвідченості, об'єктивності та принциповості відбувається становлення й розвиток України як правової держави.

У день професійного свята особливі слова подяки юристам, які працюють у профспілках і роблять вагомий внесок у зміцнення профспілкового руху та забезпечення трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів профспілок.

Бажаю усім вам міцного здоров'я, родинного щастя, добробуту та нових звершень на благо України та її народу.

З глибокою повагою

Григорій ОСОВИЙ,
Голова Федерації профспілок України

10 ЖОВТНЯ – ДЕНЬ
ПРАЦІВНИКІВ
СТАНДАРТИЗАЦІЇ
ТА МЕТРОЛОГІЇШановні працівники сфери технічного
регулювання!

Щиро вітаємо вас із професійним святом – Днем працівників стандартизації та метрології!

Вирішуючи надзвичайно відповідальні завдання щодо реалізації державної політики у сфері стандартизації та метрології, ви робите вагомий внесок у справу захисту життя і здоров'я людини.

Ваша щоденна праця, досвід та високий професіоналізм забезпечують вдосконалення національної системи технічного регулювання і впровадження європейських та міжнародних вимог і стандартів.

Бажаємо всім міцного здоров'я, успіхів, творчої наснаги та нових здобутків на благо України. Злагоди, добра й достатку вашим родинам!

З глибокою повагою

Григорій ОСОВИЙ,
Голова Федерації профспілок України

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ:
«ПРОФСПІЛКИ ЗАВЖДИ ГОТОВІ
ПІДТРИМАТИ ІНІЦІАТИВИ
РОБОТОДАВЦІВ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ГІДНОГО ЖИТТЯ ЛЮДЕЙ»

3 жовтня Голова Федерації профспілок України Григорій Осовий взяв участь та виступив на урочистому прийомі з нагоди святкування 15-річчя найвпливовішого об'єднання українського бізнесу, соціального партнера – Федерації роботодавців України.

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

У діловій частині заходу, в рамках якої відбулися засідання Ради Федерації роботодавців України та дискусія «Світ можливостей: місце України», також взяли участь топ-менеджмент, власники підприємств та керівники бізнес-об'єднань, міжнародні партнери, представники профспілок та влади, серед яких, зокрема, віце-прем'єр-міністр України Павло Розенко, голова Комітету з питань промислової політики та підприємництва Верховної Ради України Віктор Галасюк, Національний координатор

Міжнародної організації праці в Україні Сергій Савчук.

У своєму виступі Григорій Осовий побажав ювілярам цікавих ініціатив, реалізації планів сталого розвитку економіки з метою покращення зайнятості та сприяння розвитку відповідального підприємництва в Україні.

Профспілковий лідер відзначив відповідальну та натхненну працю колективу ФРУ над реалізацією покладених на нього завдань із представлення та захисту інтересів національного бізнесу на регіональному, національному та міжнародному рівнях, сприяння створенню конкурентного середовища для роз-

витку підприємництва в Україні, а також ведення ефективного соціального діалогу.

Голова ФПУ також наголосив: «Ми маємо відшукати порозуміння, слухати один одного і найголовніше – створити синергію задля підписання Генеральної угоди на наступний період».

Григорій Осовий побажав успіхів у подальших спільних справах, висловивши сподівання, що об'єднання зусиль ФПУ та ФРУ слугуватимуть економічному зростанню країни, що в результаті приведе до підвищення добробуту кожного українського громадянина.

Олена ОВЕРЧУК, «ПВ»

ПРИВІТАННЯ

Шановні спілчани, колеги, друзі!

Прийміть найщиріші вітання з нагоди професійного свята – Дня працівників стандартизації та метрології і Всесвітнього дня стандартів!

Важко уявити собі сферу діяльності людини, в якій би не використовувалися складові технічного регулювання – стандартизація та метрологія. Вони є надійною основою захисту прав споживачів та стабільного розвитку держави.

Ми пишаємось тим, що маємо за честь працювати разом із справжніми професіоналами своєї справи, авторитетними та визнаними фахівцями, здатними приймати рішення, генерувати ідеї і втілювати їх у життя.

Впевнені, що ви й надалі ефективно працюватимете над удосконаленням вітчизняної системи технічно-

го регулювання та захисту прав споживачів, успішно впроваджуватимете в Україні міжнародні стандарти на благо співвітчизників.

Висловлюємо вам, шановні колеги, вдячність за вашу невтомну і таку важливу та необхідну працю. Бажаємо вам та вашим родинам міцного здоров'я, злагоди в сім'ях, добробуту в оселях, а всім нам – довгоочікуваного миру!

Нехай вам сьогодні і в майбутньому вдається все, що ще вчора здавалося неможливим!

З глибокою повагою

Анатолій КУБРАЧЕНКО,
голова Центральної ради
Профспілки «Машприлад» України

НЕ ВТРАЧАТИ ЗВ'ЯЗОК ПОКОЛІНЬ

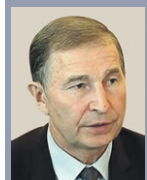
Напередодні Міжнародного дня людей похилого віку і Дня ветерана Голова Федерації профспілок України Григорій Осовий зустрівся з ветеранами війни, праці та профспілкового руху – колишніми співробітниками ФПУ. Зустріч відбулась у за-тишній, душевній атмосфері. Організована вона була профспілковим комітетом апарату ФПУ.

ЗУСТРІЧ

Як повідомляє прес-центр ФПУ, звертаючись із теплими словами привітань до своїх колег, Голова ФПУ Григорій Осовий, голова профкому Марія Гриценко, голова комісії профкому по роботі з ветеранами Оксана Курганська висловили їм щирі слова подяки за роки, які довелось разом, пліч-о-пліч пропрацювати у лавах профспілок, а також побажали здоров'я, невичерпної енергії та наснаги. За святковим столом зібралися ті, хто більшість років свого трудового життя присвятив роботі у

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

Григорій ОСОВИЙ, Голова Федерації профспілок України: «Ветерани, насамперед, потребують нашої поваги. Чим на сьогодні профспілки можуть допомогти пенсіонерам та ветеранам? Пенсіонери мають отримувати те, що їм належить за законом, тому ФПУ у питаннях проведення пенсійної реформи на боці пенсіонерів. Для нас основне – це консолідовані дії, коли необхідно обстоювати свої законні соціально-економічні права. Тоді влада рахуватиметься з інтересами людей».

профспілках. Всі вони назавжди зберегли повагу до профспілкового руху, мають неоціненний досвід і знання, які свого часу передали молоді. А сьогоднішні працівники ФПУ з вмінням використовують навички старшого покоління та застосовують у своїй щоденній роботі. Відбулась відверта розмова про проблеми сьогодення. Ветеранів цікавить не тільки те, що відбувається сьогодні в країні, як просуваються реформи, зокрема медична та пенсійна, їм болить за майбутнє держави, її молоде покоління.

Григорій Осовий змістовно пояснив позицію ФПУ з реформування пенсійної та медичної систем, розповів про роль та дії профспілок у сучасних суспільних процесах, зокрема участь у формуванні Державного бюджету країни та визначенні показників соціально-економічного розвитку держави на найближчу перспективу. Ветерани подякували керівництву ФПУ, її первинній профспілковій організації за постійну увагу і турботу про них, а також висловили побажання проводити подібні зустрічі й надалі.

ПОКИ ВЕРСТАВСЯ НОМЕР

ГІДНА ПРАЦЯ – ПРОДУКТИВНА ЗАЙНЯТІСТЬ, ДОСТОЙНА ЗАРПЛАТА, СУЧАСНІ БЕЗПЕЧНІ РОБОЧІ МІСЦЯ

4 жовтня з нагоди Всесвітнього дня дій за гідну працю Федерація профспілок України провела круглий стіл «Гідна праця – продуктивна зайнятість, достойна зарплата, сучасні безпечні робочі місця».

У заході взяли участь представники центральних органів виконавчої влади, організацій роботодавців, міжнародні експерти, науковці, керівники членських організацій ФПУ. Під час дискусії обговорювались питання щодо політики щодо заробітної плати; кваліфікованих кадрів, сучасних робочих місць як умови конкуренто-

здатності економіки; трудових прав працівників та прав профспілок у проекті Трудового кодексу України (реєстр. № 1658); актуальності вдосконалення політики управління охороною праці в Україні та ін.

Детальніше про це читайте в наступному номері «ПВ».

НАША БОРОТЬБА

ПРАЦІВНИКИ СЄВЕРОДОНЕЦЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ «АЗОТ» СТУРБОВАНІ МАЙБУТНІМ ПІДПРИЄМСТВА

Профспілка працівників хімічних та нафтохімічних галузей промисловості України звернулась до Президента України Петра Порошенка щодо ситуації, яка склалася на ПрАТ «Сєверодонецьке об'єднання Азот». У листі зазначається, що на адресу ЦР Профспілки надійшов лист від працівників «Азоту», де висловлюється стурбованість соціально-економічним становищем на підприємстві у зв'язку з його зупинкою.

«Так, навесні 2014 року підприємство було зупинене через бойові дії. На початку 2015 року частково змогло відновити виробництво. Але обмеження в роботі підприємства безпосередньо пов'язане з відсутністю підключення Луганської області до єдиної енергосистеми України. Ця проблема не дозволяє стабільно працювати промисловим підприємствам Луганщини, забезпечувати роботою жителів і їхні сім'ї, відновити зруйновану під час бойових дій інфраструктуру та житло.

З 6 березня 2017 року «Укртрансгаз» своїм рішенням припинив постачання природного газу для ПАТ «Азот» (м. Черкаси), ПАТ «Рівнеазот», ПрАТ «Сєверодонецьке об'єднання Азот», що спричинило негативні наслідки, а саме підприємства були аварійно зупинені, і тільки завдяки вмілим діям технологічного персоналу вдалося уникнути техногенних катастроф у регіонах та загибелі людей.

У 2016–2017 роках підприємства хімічного комплексу через значне підвищення ціни на природний газ, який є сировиною для виробництва азотних мінералів, змушені були неодноразово зупинятися, що спричинило збитковість виробництва і виникнення заборгованості перед постачальниками газу й енергосистем та колективами підприємств.

На численні листи і звернення профспілок, роботодавців і колективів щодо вирішення питання роботи підприємств владні структури не реагують або надсилають відписки.

На сьогодні у підприємства ще є можливість відновити виробництво за умови постачання природного газу за прямими договорами з постачальниками, у тому числі на давальницькій сировині, надання дотацій сільськогосподарським товаровиробникам для часткової компенсації вартості мінералів, що закуповуються у вітчизняних виробників, та термінового введення антидемпінгових заходів щодо імпорту мінералів з Російської Федерації, запровадивши мито понад 60%, або навіть повного ембарго щодо їх ввезення в Україну.

Влітку 2017 року Сєверодонецький «Азот», незважаючи на існуючі проблеми, почав підготовку до відновлення виробництва. Але обіцяний запуск підприємства на початку вересня 2017 року так і не відбувся...

Аварійна зупинка підприємства при раптовому відключенні електроенергії (як це трапилося 8 вересня ц. р.) може призвести до техногенної катастрофи, а також разових втрат природного газу як сировини на зупинку і наступний запуск на загальну суму понад 52 млн грн (2 млн дол. США). Надзвичайно висока ціна на природний газ як сировину не дозволяє конкурувати підприємству як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках збуту продукції. Все це призвело до погіршення соціально-економічної ситуації на підприємстві, внаслідок чого за останні 1,5 року тут звільнилися близько 2 тис. висококваліфікованих працівників».

Василь МОЙСЮК,
голова ЦР Профспілки працівників хімічних та нафтохімічних галузей промисловості України

З повним текстом Звернення можна ознайомитись на офіційному сайті ФПУ fpsu.org.ua

Через відсутність підключення до єдиної енергосистеми вже третій рік поспіль не вирішується питання про відновлення повноцінної роботи «Сєверодонецького об'єднання Азот», а його 4-тисячний робочий колектив не має достовірної інформації про майбутнє свого підприємства і побоюється його ліквідації.

ГІДНА ПРАЦЯ – ПРОДУКТИВНА, ВИСОКООПЛАЧУВАНА, БЕЗПЕЧНА ПРАЦЯ

Щорічно 7 жовтня світова та українська спільнота відзначають Всесвітній день дій за гідну працю, встановлений у 2008 році за ініціативою Міжнародної конфедерації профспілок. Ювілейний, 10-й, Всесвітній день дій за гідну працю профспілкова спільнота України відзначатиме під гаслом «Гідна праця – продуктивна праця! Гідна праця – високооплачувана праця! Гідна праця – безпечна праця!».

ЗАРОБІТНА ПЛАТА

Відповідно до визначення Міжнародної організації праці, гідна праця – це продуктивна праця чоловіків та жінок в умовах свободи, рівності, безпеки та поваги до людської гідності. Вона забезпечує справедливий зарібок, безпеку на робочому місці та соціальний захист працівників та членів їхніх сімей, сприяє професійному зростанню працюючих та їхній соціальній інтеграції, дає людям свободу висловлювати свої погляди, об'єднуватися для того, аби впливати на рішення, що стосуються їхнього життя, гарантує рівне ставлення та рівні можливості для всіх і кожного.

З метою забезпечення гідної праці в Україні вже втретє реалізується Програма гідної праці Міжнародної організації праці. Уперше в цьому році профспілки підбивають підсумки виконання Програми на період 2016–2019 років.

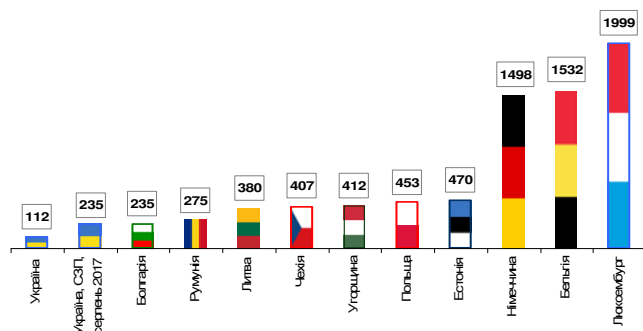
Українці – дуже талановитий і працьовитий народ з великою трудовою історією, які вибороли своє право на гідне життя, на європейське майбутнє та втілення в життя європейських цінностей і стандартів. Проте, змушені констатувати, що незважаючи на вжиті заходи, кожна п'ята працююча людина в Україні все ще залишається бідною за міжнародними стандартами.

ЗАРОБІТНА ПЛАТА ТА РІВЕНЬ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

1. З 1 січня 2017 року розмір мінімальної заробітної плати підвищено вдвічі до 3200 грн. Це забезпечило зростання трудових доходів майже для 4 млн низькооплачуваних працівників. Проте мінімальна заробітна плата й досі суттєво відстає від аналогічного показника країн Євросоюзу та є нижчою від визначеного ООН рівня злиденності у 5 дол. США на день.

2. Запровадження законодавчих змін у структурі мінімальної заробітної плати (включення до неї доплат та надбавок) та залишення мінімальних гарантій в оплаті праці (тарифної ставки робітника I розряду) на рівні штучно заниженого прожиткового мінімуму призвело до знецінення кваліфікованої праці та знівелювало очікуваний позитивний ефект від підвищення мінімальної зарплати в частині зростання трудових доходів. Зростання номінальної заробітної плати у січні – серпні 2017 року склало 37,2% в цілому по економіці відносно аналогічного періоду 2016 року. Незважаючи на таку позитивну динаміку, середня заробітна плата (7114 грн) перебуває на рівні найнижчої мінімальної заробітної плати в країнах Євросоюзу – 235 євро.

МІНІМАЛЬНА ЗАРОБІТНА ПЛАТА У 2017 РОЦІ ТА СЕРЕДНЯ ЗАРОБІТНА ПЛАТА В УКРАЇНІ У СІЧНІ 2017 РОКУ, ЄВРО

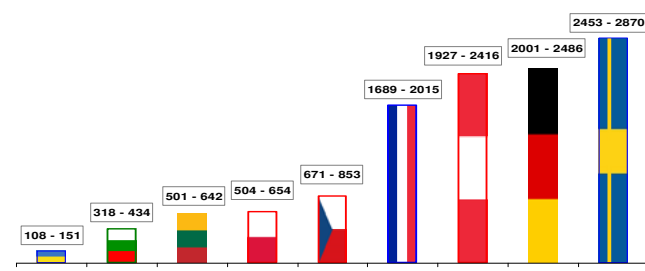
3. Зростає нерівність трудових доходів українських працівників.

Сьогодні середня заробітна плата 1% найбільш високооплачуваних українських працівників перевищує середні заробітки 50% найменш оплачуваних працівників у 43,3 раза, в той час як цей показник у скандинавських країнах дорівнює 7,1, європейських країнах – 11,7, у США – 24 рази. Співвідношення в посадових окладах між працівником основної професії та керівником

на окремих підприємствах, у тому числі державних, досягає 1:200, міжгалузеве співвідношення між найвищими та найнижчими зарплатами зросло з 5,55 у 2013 році до 8,83 рази у 2017 році, а гендерний розрив в оплаті праці становить майже 25%.

4. Заробітна плата працівників середньої кваліфікації у серпні ц.р. в Україні була нижче відповідного показника країн ЄС у 3–19 разів.

ЗАРОБІТНА ПЛАТА ПРАЦІВНИКІВ СЕРЕДНЬОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ У СЕРПНІ 2017 РОКУ, ЄВРО (ЗА ДАНИМИ WAGEINDICATOR.ORG)

5. За рівнем життя Україна стала однією з найбідніших держав у світі:

– посіла 7-ме місце в міжнародному рейтингу бідності країн, який щороку складає видання Bloomberg;

– за Рейтингом рівня щастя населення перебуває на 132-му місці серед 155 країн світу, «країнами-сусідами» у рейтингу стали африканські країни Гана та Уганда (за результатами дослідження дослідного центру «Інститут Землі» (Колумбійський університет), яке проводиться під егідою ООН в рамках глобальної ініціативи «Мережа рішень сталого розвитку ООН» (UN Sustainable Development Solutions Network));

– близько 60% українців живуть за межею бідності;

– частка ФОП у ВВП залишається на низькому рівні – 25,4% у I півріччі 2017 року;

– залишається низькою питома вага заробітної плати у структурі доходів населення: 46,5% у I кварталі 2017 року.

Внаслідок знецінення реальних доходів змінилася структура витрат домогосподарств: збільшилася частка витрат на придбання товарів та послуг з 84% (2013 рік) до 98,2% (I квартал 2017 року) з одночасним зменшенням частки заощаджень з 7,7% (2013 рік) до –8,9% (I квартал 2017 року).

У січні – серпні 2017 року призначено субсидії 7029,1 тис. домогосподарств, що на 68,9% більше порівняно з відповідним періодом 2016 року.

ОСНОВНІ ПРОФСПІЛКОВІ ПРОПОЗИЦІЇ ДО СТРАТЕГІЇ ПОДАЛЬШОГО РЕФОРМУВАННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Збільшити:

- частку оплати праці у ВВП не менш ніж до 60%
- частку заробітної плати у структурі доходів населення до 65%

Сьогодні середня заробітна плата 1% найбільш високооплачуваних українських працівників перевищує середні заробітки 50% найменш оплачуваних працівників у 43,3 раза, в той час як цей показник у скандинавських країнах дорівнює 7,1, європейських країнах – 11,7, у США – 24 рази.

• частку заробітної плати у собівартості продукції щонайменше вдвічі.

Державне регулювання оплати праці

1. Встановлення розміру прожиткового мінімуму на оновлених наборах продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг з урахуванням витрат на придбання або оренду житла, медичне обслуговування, освіту (Конвенція МОП № 117).

2. Мінімальна заробітна плата:

- плата за просту некваліфіковану працю;
- не нижче розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб;
- заборона на включення до мінімальної заробітної плати доплат та надбавок, інших виплат.

3. Зменшення розриву між посадовими окладами працівників і керівників підприємств шляхом встановлення обґрунтованих міжпосадових коефіцієнтів.

4. У бюджетній сфері:

- оптимізація ЄТС з урахуванням галузевих особливостей оплати праці;
- забезпечення повного фінансування витрат на оплату праці з бюджетів усіх рівнів.

Договірне регулювання оплати праці:

- розмір тарифної ставки (посадового окладу) робітника I розряду має перевищувати розмір мінімальної заробітної плати;
- зміна системи оплати праці на підприємстві лише за погодженням із профспілками;
- поширення дії галузевої (міжгалузевої) угоди на всіх роботодавців відповідного виду економічної діяльності;
- розроблення за участю профспілок фінансових планів у частині соціально-економічного розвитку підприємств, зокрема щодо умов зростання ФОП;
- застосування підвищувальних галузевих і регіональних коефіцієнтів в оплаті праці.

Непрямі методи збільшення реальної заробітної плати:

- запровадження неоподаткованого мінімуму доходів громадян у розмірі прожиткового мінімуму для працездатних осіб;
- підвищення розміру доходу, що підлягає індексації, до двох прожиткових мінімумів для працездатних осіб та зниження порогу індексації до 101%.

Посилення захисту працівників у випадку порушення строків виплати заробітної плати:

- зобов'язати роботодавця сплачувати працівнику пеню за кожен день затримки заробітної плати (одночасно з виплатою компенсації);
- надати працівнику право на припинення виконання роботи у зв'язку із затримкою виплати заробітної плати;
- забезпечити першочерговість виплати заробітної плати перед усіма виплатами, а в разі неплатоспроможності роботодавця – позачерговість;
- створити гарантійну установу з метою задоволення грошових вимог найманих працівників у разі неплатоспроможності роботодавця.

Департамент захисту соціально-економічних прав апарату ФПУ

ЗМІНИ В СИСТЕМІ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

Сьогодні в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування відбуваються зміни. Так, з 1 січня 2017 року діє новий розмір щомісячної страхової виплати потерпілим від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, у яких цей розмір менший за розмір мінімальної заробітної плати у перерахунку на 100% втрати працездатності, на рівні розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 грудня 2016 року (1600 грн), з урахуванням ступеня втрати працездатності.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Тобто, з 1 січня 2017 року у тих потерпілих, які мають 100% втрати працездатності, розмір щомісячної страхової виплати не може бути менше мінімального розміру заробітної плати на 1 грудня 2016 року. У потерпілих, у яких ступінь втрати працездатності менше 100%, мінімальний розмір страхової виплати визначається з урахуванням мінімальної заробітної плати пропорційно ступеню втрати працездатності.

Відновлено призупинене на 2 роки щорічне підвищення щомісячних страхових виплат. З 1 березня п. р. вони перераховані з урахуванням коефіцієнта 1,236 (23,6%), виходячи з темпу росту номінальної заробітної плати. У 2018 році планується суттєве збільшення видатків на страхові виплати (на 23%), зокрема на щомісячні страхові виплати потерпілим на виробництві (на 21,4%), а також страхові виплати одноразової допомоги потерпілому (на 47,1%).

Мінімальний розмір допомоги по безробіттю для застрахованих осіб нині становить 1280 грн, що складає лише 76% від прожиткового мінімуму для працездатних осіб. З 1 січня 2018 року його розмір планується встановити на рівні 1440 грн, оскільки з 1 грудня 2017 року прожитковий мінімум для працездатних осіб збільшиться до 1762 грн, новий розмір

цієї допомоги буде становити 82% від нього.

До кінця 2017 року заплановано лікування у реабілітаційних відділеннях санаторно-курортних закладів 21,5 тис. осіб, що на 5,5 тис. осіб більше порівняно з 2014 роком (останнім роком, коли здійснювалося санаторно-курортне лікування за рахунок страхових коштів у повному обсязі). В 2018 році витрати на оплату реабілітаційного лікування планується ще збільшити – на 35,5%.

Вийшло на фінальну стадію об'єднання фондів соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, яке має завершитись до закінчення цього року.

Залишається складною ситуація в пенсійному забезпеченні. Через постійне зменшення чисельності легально працюючих, низьку заробітну плату та існуючу заборгованість перед працівниками з її виплати, протягом багатьох років Пенсійний фонд України є дефіцитним. Як наслідок, мінімальна пенсія за віком встановлюється на рівні прожиткового мінімуму для непраце-

**З 1 СІЧНЯ
2018 РОКУ РОЗМІР
МІНІМАЛЬНОЇ ДОПОМО-
ГИ ПО БЕЗРОБІТТЮ ДЛЯ
ЗАСТРАХОВАНИХ ОСІБ ПЛАНУ-
ЄТЬСЯ ВСТАНОВИТИ НА РІВНІ
1440 ГРН, ОСКІЛЬКИ З 1 ГРУДНЯ
2017 РОКУ ПРОЖИТКОВИЙ МІ-
НІМУМ ДЛЯ ПРАЦЕЗДАТНИХ
ОСІБ ЗБІЛЬШИТЬСЯ ДО
1762 ГРИВЕНЬ.**

здатних осіб (1312 грн), проте він майже вдвічі нижче фактичного розміру прожиткового мінімуму. У розмірі до фактичного прожиткового мінімуму (в серпні 2017 р. – 2 495 грн) отримують виплати до 90% всіх пенсіонерів. Зволікання з осучасненням та належною індексацією пенсії призвели до утворення значного розриву у розмірах пенсій, призначених в різні роки, зниження показника співвідношення середньої пенсії до середньої заробітної плати в країні: з 56,1% у 2009 до 30% у 2017 році.

Нині до розгляду Верховною Радою України у другому читанні готується Урядовий проект Закону України «Про внесення

змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» (реєстр. № 6614).

Профспілками підтримано передбачені зазначеним законопроектом пропозиції стосовно підвищення та осучаснення пенсій з 1 жовтня 2017 року, скасування обмежень при виплаті пенсій працюючим пенсіонерам, проведення щорічної індексації пенсій для захисту від росту цін і вартості прожиття, ліквідації спеціальних пенсій і зрівнялівки для абсолютної більшості пенсіонерів, інші норми, спрямовані на поліпшення пенсійного законодавства. Проте, висловлено незгоду щодо зменшення коефіцієнта страхового стажу з 1,35 до 1,0 та підвищення до 35 років страхового стажу для призначення пенсії, скасування пенсій за вислугу років учителям, медикам, працівникам льотного складу авіації, спортсменам та ін.

Управління соціального страхування і пенсійного забезпечення апарату ФПУ

АНОНС

ЧИ ПІДЕ РЕФОРМА МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ НА КОРИСТЬ УКРАЇНЦЯМ?

2 жовтня у Міжнародному центрі культури і мистецтв ФПУ відбувся круглий стіл на тему: «Ініціативи у сфері охорони здоров'я – якою повинна бути ефективна модель реформування системи охорони здоров'я в Україні для забезпечення якісної і доступної медичної допомоги», організатором якого була Федерація профспілок України.

Учасники засідання обговорили урядові ініціативи реформування медицини, законопроекти з питань медичної реформи, внесені на розгляд Верховної Ради України, а також низку проблем щодо функціонування системи охорони здоров'я в Україні у період реформування.

Детальніше про засідання круглого столу читайте в наступному номері «ПВ»

ПРЕЗИДІЯ

НА ЧАСІ – ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ГАЛУЗІ

26–28 вересня у м. Черкасах відбулося виїзне засідання президії ЦК Профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення України.

Порядок денний засідання був достатньо насиченим. Члени президії заслухали питання про підсумки роботи щодо громадського контролю за дотриманням законодавства про працю, оздоровлення та відпочинку дітей влітку 2017 року.

Про практику роботи виборних органів Черкаської обласної організації профспілки щодо здійснення контролю за дотриманням законодавства про працю, захисту соціально-економічних прав спілчан та про роботу Запорізької обласної організації профспілки щодо забезпечення безпечних умов праці на підприємствах галузі, відповідно, доповіли голова Черкаської обласної профорганізації Іван Анашкевич і голова Запорізької обласної профорганізації Алла Малигіна. Доволі гостро відбувалося обговорення болючих питань галузі, які потребують термінового розгляду. Це стосується оплати й охорони праці, формування тарифів на житлово-комунальні послуги, повернення боргів за субсидії та пільги. Члени президії запропонували керівництву ЦК профспілки звернутися до Уряду, місцевих органів влади та роботодавців для вирішення нагальних питань життєзабезпечення підприємств галузі та соціальної сфери.

У рамках засідання відбувся семінар-навчання, який провів тренер міжнародного класу – заступник голови Вінницької обласної організації профспілки Олександр Сільницький (учасник дансько-українського проекту щодо формування нових підходів до підготовки профспілкових лідерів). Він презентував досвід організації та проведення колективних переговорів у данській профспілці, а також зупинився на питаннях організації як інструменту зміцнення профспілок та викликів для профспілкового руху, пов'язаних з реалізацією в Україні процесів децентралізації.

**Олексій РОМАНЮК,
голова Профспілки працівників ЖКГ, МП,
ПОН України**

Шаран БАРОУ, генеральний секретар Міжнародної конфедерації профспілок:

«Відмова від захисту трудівників відповідно до трудового законодавства створює приховану робочу силу, де уряди і компанії відмовляються брати на себе відповідальність, особливо щодо працівників-мігрантів, надомних працівників та тих, хто працює за короткостроковими контрактами. У дуже багатьох країнах основні демократичні права підриваються корпоративними інтересами».

Андрій РЕБА, міністр соціальної політики:

«У проведенні реформи оплати праці першими кроками стали збільшення мінімальної заробітної плати на 100% та заходи з утримання інфляції на помірному рівні. До кінця 2017 року передбачається прогнозоване зростання середньої заробітної плати на 37%. Також реформа оплати праці передбачає перегляд встановлення зарплати з метою поступового підвищення реальної заробітної плати та ліквідації заборгованості».

ГІДНА ПРАЦЯ З ПРИСТОЙНОЮ ЗАРПЛАТОЮ

Нинішній Всесвітній день дій за гідну працю – десятий, ювілейний. Починаючи з 2008 року, мільйони людей на всій планеті взяли участь у заходах з нагоди цього дня. Цьогоріч Міжнародна конфедерація профспілок запропонувала гасло «Покінчимо з корпоративною жадібністю: світ потребує підвищення оплати праці!». Воно надто актуальне для усіх без винятку країн. Адже в лобюванні великим бізнесом норм, які захищають його інтереси, звужуючи трудові права працівників, профспілки вбачають найбільшу загрозу. Надприбутки великих корпорацій зазвичай досягаються за рахунок низьких зарплат працівників, ризику у сфері безпеки праці, ухилення від сплати податків, збільшення заборгованості із зарплат. Не є винятком і Україна. Гідна праця за українськими мірками – головна тема номера.

ЗА ПРИНЦИПАМИ ЦИВІЛІЗОВАНОГО СВІТУ

Міжнародна конфедерація праці сигналізує: 1% найбагатших людей світу володіють більшим багатством, аніж решта населення земної кулі. Через це понад 70% людей закликають уряди своїх країн взяти курс на підвищення оплати праці. 80% опитаних у рамках дослідження МКП заявили, що мінімальна заробітна плата в їхній країні занадто низька. Вони вимагають, аби гідна праця стала пріоритетом у діях своїх урядів. Бо це запорука відродження економічного зростання, побудови нової глобальної економіки, яка б поставила людину на чільне місце. Трудящі всіх країн вимагають забезпечити їм гідну оплату праці, безпечні, надійні й сучасні робочі місця. І покласти, нарешті, край надмірній жадібності корпорацій, які зазвичай встановлюють свої правила розвитку економік. Мінімальна заробітна плата має забезпечувати гідні стандарти життя, аби не доводилось звертатись до влади з простягнутою рукою.

Прикро, що за 25 років незалежності в Україні не сформувалась така економічна категорія, як заробітна плата. Чи не через такі викривлення кожен четвертий живе за межею бід-

ності, а мінімальна зарплата вже давно не виконує ролі соціального стандарту оплати праці. Тільки Україна може похвалитися «досягненням» – тотальна бідність серед працюючих. Життя на межі бідності, а часто і за нею, для багатьох українців не страшний сон, а реальність. І ані освітньо-кваліфікаційний рівень, ані талант, ані бажання працювати жодним чином не є гарантією безбідного життя. Навіть з точки зору елементарної людяності таке ганебне явище не має виправдання. Про те, що найкращий спосіб боротьби з бідністю – висока зайнятість і гідна оплата праці, нам змушені підказувати міжнародні експерти. Міжнародна конфедерація профспілок закликає уряди всіх країн, і нашої також, до створення нових робочих місць. Не задля кількості, а для якісного їх наповнення. Адже подолання соціальної несправедливості, наголошують профспілкові діячі, слід розпочинати з подолання дефіциту гідної праці. Якби в Україні панували принципи гідної праці в повному обсязі, без будь-яких обмежень та половинчастих рішень, це сприяло б реальному підвищенню якості людського потенціалу.

Складається враження, що впроваджувати принципи гідної праці, попри низку рекомендацій, програм з боку міжнародної спільноти, Укра-

їна не поспішає. Стратегічні завдання у сфері зайнятості, соціального діалогу, трудових відносин влада щоразу норовить відкласти на потім. Комплексна реформа системи оплати праці та запровадження європейських стандартів у сфері соціально-трудових відносин були визначені пріоритетними завданнями Мінсоцполітики, однак складається враження, що реформа обмежилась підвищення мінімальної зарплати на 100%. Та й то під тиском профспілок.

ЗАПОРУКА СОЦІАЛЬНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ

Гідна праця – це запорука соціальної стабільності, соціального зростання та сталого розвитку країни, стверджують профспілкові лідери. Належна оплата за відпрацьоване також входить до цієї категорії. В Україні вже стало недоброю традицією накопичувати борги із заробітної плати. Жодні аргументи чи вмовляння не діють. Влада посилається на «непросту економічну ситуацію в країні, що змушена вести війну з російським агресором». Тільки акції протесту під орудою профспілок дають результат. Нещодавні виступи медиків під стінами Кабміну вселяють надію, що з людьми у білих халатах держава розрахується хоча б наприкінці року.

Заборгованість із зарплати не тільки в лікарів. Державна служба статистики має цілий перелік сфер, у яких працівникам регулярно «затримують» оплату. Причини різні, але вони до соціальної стабільності жодного відношення не мають. Бо сьогодні мітингують лікарі, завтра – шахтарі, в майбутньому – всі, хто вимагатиме віддати зароблене нелегкою працею.

Ті, хто зневірився в обіцянках роботодавців, найчастіше виїжджають за кордон. Експерти попереджають, що викликом для бізнесу вже найближчим часом стане утримання та наймання на роботу кваліфікованої робочої сили. В умовах, коли підприємства не можуть забезпечити працівникам відповідної зарплати, а професійно-технічні заклади – відповідної

освіти, на Україну може очікувати подальший відтік цінних кадрів за кордон та втрата кваліфікації потенційних працівників через відсутність практики.

Профспілки вимагають від влади ефективних дій із забезпечення повної продуктивної зайнятості, доведення рівня оплати праці до середньоевропейських та впровадження європейських стандартів, виконання законів про посилення заходів покарання до роботодавців за порушення у сфері оплати праці.

Зарубіжні фахівці відзначають підвищення вдвічі заробітної плати в країні як своєчасний і позитивний крок. Експерти звертають увагу на розуміння всіма сторонами трудових правовідносин проблем існуючої в Україні системи

Олександр БІЛОУС, експерт Реанімаційного пакета реформ:

«Середня зарплата – це такий же показник, як середня температура по лікарні. Десь холодно, а десь пекло – в середньому ж, нормально. Звичайно, показник «середня зарплата» показує ситуацію на ринку праці, але орієнтуватися на нього при пошуку роботи не варто. Для цього є такий показник, як «ринкова зарплата».

Володимир ДУБРОВСЬКИЙ, старший економіст CASE Україна:

«Найбільш дієвим способом забезпечити українцям достойні зарплати є зростання продуктивності в поєднанні з конкуренцією роботодавців: коли підприємцем бути легко та приємно, їх стає багато, працює конкурентний відбір, а коли всі можливості заробити відкриті для всіх, тоді перемагає найпродуктивніший, і економіка багатіє».

16,4
млн

ЗАЙНЯТИХ
НАРАХОВУЄТЬСЯ
СЬОГОДНІ В УКРАЇНІ, ЯК
СВІДЧАТЬ РЕЗУЛЬТАТИ
ДОСЛІДЖЕННЯ

1,6
млн

ОСІБ СТАНОВИТЬ
ЧИСЛО
БЕЗРОБІТНИХ
УКРАЇНЦІВ

До 3764
грн

УРЯД ПРОПОНУЄ
ПІДВИЩИТИ МІНІМАЛЬНУ
ЗАРОБІТНУ ПЛАТУ ПІСЛЯ
ПРИЙНЯТТЯ ЗАКОНОПРОЕКТУ
ПРО ПЕНСІЙНУ РЕФОРМУ

ю

підприємницька жилка, хотілося відкрити власну справу. А той, у кого це добре виходить, міг і хотів розширювати бізнес у власній країні. Тоді зайнятість населення не буде проблемою, а кількість безробітних зменшиться до мінімуму.

Якщо такі умови будуть створені, працівники будуть нарозхват і зможуть вибирати, у кого кращі умови і гідна зарплата. І зарплати почнуть зростати наче на дріжджах, без доручень Уряду чи Президента.

ГЛОБАЛЬНА МОБІЛІЗАЦІЯ

7 жовтня визначили днем «мобілізації усього світу на боротьбу за гідну працю». Для профспілок це добра нагода залучити якнайбільше людей до заходів, спрямованих підвищити соціальні стандарти в майбутньому. Та найперше – окреслити чіткі параметри гідної праці для гідного життя. Щоб трудящий люд зважав обстоювати, а подекуди й виборювати кожне положення Програми гідної праці, від прожиткового мінімуму до страхування життя, дотримання стандартів безпеки праці. Одним підвищенням мінімальної заробітної плати критерії гідної праці будуть половинчастими. Потрібно, щоб усі елементи гідної праці були зібрані до купи: зайнятість, права, захист та соціальний діалог.

Понад два десятиліття Україна тісно співпрацює з Міжнародною організацією праці. Ця авторитетна організація об'єктивно аналізує ситуацію на вітчизняному ринку праці, вирізняє проблеми, які так чи інакше гальмують впровадження принципів гідної праці. Найперше, на що звертають увагу фахівці МОП, – часті й необґрунтовані зміни в законодавстві України.

Федерація профспілок України відстежує й ретельно аналізує буквально кожен документ, що надходить від експертів МОП. Намагається вибрати все, що придатне для використання в Україні. Із свого боку Федерація профспілок України не чекає підказок згори, шукає свої механізми. Уся робота профспілкового активу спрямована не на абстрактного, а на конкретного громадянина. У Всесвітній день дій за гідну працю профспілковий актив вкотре порушить питання вдосконалення оплати праці, справедливо вважаючи його вирішальним у системі соціально-економічних відносин. І не лише через те, що воно зачіпає інтереси переважної частини населення, а й тому, що впливає на глобальні процеси – розвиток і економічні реформи в державі. Українці потроху звикають до того, що гідна праця – своєрідний елемент якості життя, а не тільки джерело матеріальних статків. Гідна праця – це справедлива її оплата, створення не просто нових, а високотехнологічних робочих місць, безпека на кожному робочому місці, сприяння професійному й кар'єрному зростанню, забезпечення трудових прав. Це ті європейські стандарти, до яких ми мусимо прагнути.

Слід, нарешті, збагнути, що впровадження принципів гідної праці – це завдання не тільки для профспілок. Профспілки мають пильнувати дотримання цих принципів, вирішувати стратегічні завдання у таких сферах, як зайнятість, соціальний захист, соціальний діалог і трудові відносини. Культивувати поняття «гідна праця» має все суспільство без винятку. І згадувати про таке поняття, як гідна праця не лише раз на рік – 7 жовтня.

ЗАЗИРНУВШИ ДО ЧУЖОГО ГАМАНЦЯ

Пристойна зарплата за гідну працю. Скільки разів ми чуємо це словосполучення? Так само, як і обіцянки урядовців, що зарплати в тисячу доларів – реальність. Поки що можемо говорити про середню зарплату, яка в різних регіонах різна. Експерти ж не радять орієнтуватися на середню зарплату, адже реальні доходи українців можуть відрізнятися. По-перше, частина наших співвітчизників продовжують отримувати бонуси в конвертах. По-друге, працівники, які взагалі не оформлені, насправді можуть отримувати значно менше офіційної середньої зарплати. Фіскальна служба періодично оприлюднює дані, скільки роботодавців платять зарплати «в конвертах». І цифри дуже вражаючі. Як мінімум кожен третій українець має неофіційні доходи, в тому числі отримує частину зарплати в «сірій зоні». Зниження єдиного соціального внеску кардинально на ситуацію не вплинуло.

Згідно з офіційними даними, зарплату, наближену до мінімальної (близько 3200 грн), одержують менше 10% працюючих українців. При цьому кількість українців, які заробляють більше 10 тис. грн, збільшилася останнім часом на 4,4%.

Згідно з даними Держстату, найвищу середню зарплату традиційно зафіксовано в Києві – 11073 грн, а найнижчу – в Тернопільській області – 5503 грн. Найвищий рівень зарплат зафіксовано в галузі авіатранспорту – 35163 грн. Друге місце посідає фінансова та страхова діяльність – 12372 грн. Найменш оплачуваними виявилася поштова та кур'єрська діяльність – 3929 грн. Фармацевти в середньому заробляють 14104 грн, IT-фахівці – 11822 грн, фінансисти – 13521 грн, учні – 10094 грн, розробники кар'єрів – 10062 грн.

Прогнозоване зростання середньої заробітної плати на 37%, до 7100 грн, передбачається вже до кінця року. Про таке заявляють урядовці.

Прем'єр-міністр Володимир Гройсман обіцяє середню зарплату взагалі у 10 тис. грн, щоправда в «середньостроковій перспективі». За словами очільника Уряду, підвищення рівня життя громадян є ключовим завданням.

Згідно з прогнозами більшості експертів, такого різкого підвищення заробітної плати, як у 2017 році, українцям очікувати не варто. Середня зарплата 2018 року буде закладатися в бюджет лише наприкінці 2017-го, тому на даний момент можна оперувати лише попередніми прогнозами НБУ, які, на жаль, є не досить оптимістичними.

оплати праці. Наголошують на подальшому її реформуванні, зокрема в бюджетній сфері, аби створити розумний і прийнятний баланс між інтересами працівників і роботодавців у забезпеченні гідного рівня оплати праці.

Звісно, підвищення мінімальної зарплати вдвічі – це серйозне досягнення профспілок. Саме цей крок має дати поштовх до відродження національної економіки, а створення робочих місць з гідними зарплатами, соціальна відповідальність бізнесу мають забезпечити не лише працюючих, а й пенсіонерів, незаможних громадян, дітей. Наразі Держслужба зайнятості пообіцяла українцям понад мільйон робочих місць.

Підвищення мінімальної зарплати рішенням Уряду – крок похвальний, переконують аналітики. Однак є ще один спосіб підвищити рівень оплати. Він не такий прямий, але набагато дієвіший: створити умови для підприємництва. Потенціал для такого кроку є. Українці – народ працьовитий і тямущий. Треба лише звільнити всіх бажаючих робити бізнес від дріб'язкового контролю, здирства, зайвих обмежень. Захистити права підприємців, як власників, усунувши хижі пазури рекетирів та рейдерів, в тому числі державних та корпоративних, забезпечити чесну конкуренцію без формальних чи неформальних привілеїв для «своїх». Тобто дати можливість заробляти. Щоб кожному, в кого є

ЗВЕРНЕННЯ

ПОКІНЧИМО
З КОРПОРАТИВНОЮ
ЖАДІБНІСТЮ: СВІТ ПОТРЕБУЄ
ПІДВИЩЕННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ!

У цьому році виповнюється 10 років відтоді, як було започатковано Всесвітній день дій за гідну працю, що відзначається 7 жовтня. Із 2008 року в подіях, приурочених до цього дня, взяли участь мільйони людей. Цьогоріч він також стане днем глобальної мобілізації: всі профспілки світу виступатимуть за гідну працю.

Гідна праця повинна перебувати в центрі уваги влади для відновлення економічного зростання, вибудовування нової глобальної економіки, яка підносить людину праці понад усе. Всі акції, великі та маленькі, важливі для Всесвітнього дня дій – чи то круглий стіл та масштабна демонстрація, чи то лист про протест, флешмоб або щось інше. Глобальною темою 2017 року буде світова боротьба за гідну мінімальну заробітну плату та підвищення оплати праці для всіх працівників. Державам слід звернути увагу на заклики працюючих жінок і чоловіків забезпечити гідну оплату праці, безпечні та надійні робочі місця, а також покласти край жадібності корпорацій, які встановлюють правила економіки. Це означає забезпечення відповідності мінімальної заробітної плати гідному стандарту життя, права всіх трудящих на вступ до профспілки та колективних переговорів. У цьому році 7 жовтня припадає на суботу, а тому багато організацій можуть вирішити провести заходи в попередній або наступний робочий тиждень. Як і б форми дій ваша організація не обрала у Всесвітній день гідної праці, будь ласка, повідомте нам про них за електронною поштою: wddw@ituc-csl.org.

Міжнародна конфедерація профспілок

10 жадібних компаній, що експлуатують незареєстрованих робітників у своїх ланцюжках поставок

ОПИТУВАННЯ

80% ПРАЦІВНИКІВ
ОТРИМУЮТЬ НИЗЬКУ
МІНІМАЛЬНУ ЗАРПЛАТУ

Щорічне глобальне опитування громадської думки, на замовлення Міжнародної конфедерації профспілок, від дослідницької компанії Kantar Public охоплює загалом 16 країн, що складають 53% населення планети.

Результати інтернет-опитування, проведеного в березні в Аргентині, Бельгії, Бразилії, Канаді, Китаї, Данії, Франції, Німеччині, Гватемалі, Індії, Японії, Росії, Південній Африці, Південній Кореї, Великій Британії та Сполучених Штатах, свідчать про те, що уряди відмовляються від відповідальності за інвестиції у робочі місця, боротьбу з нерівністю та руйнуванням клімату, що призводить до значної небезпеки. Так, станом на 2015 рік 1% багатих людей володіли більшим статком, ніж решта населення планети. 71% опитаних зазначають, що уряди повинні взяти курс на підвищення оплати праці працівників, 80% визнають, що мінімальна заробітна плата в їхній країні дуже низька. Тож дані опитування показують, як глобалізація та взаємозв'язок, разом з експоненціальним технічним прогресом та інноваціями, створили неймовірне багатство, але залишили занадто багато працездатних людей поза межею бідності.

НА ЧЕРЗІ – РЕФОРМА
ТРУДОВОГО
ЗАКОНОДАВСТВА

Верховна Рада України тривалий час намагається змінити чинне законодавство про працю, і нарешті, цієї осені парламентарії мають розглянути проект Трудового кодексу України, схвалений у першому читанні, за підтримки 258 народних депутатів.

ДОКУМЕНТ

Цей проект розглянуто репрезентативними всеукраїнськими профспілковими об'єднаннями – суб'єктами Угоди про утворення Спільного представницького органу об'єднань профспілок, які висловилися за можливість взяття зазначеного проекту Кодексу за основу з подальшим його опрацюванням за участю сторін соціального діалогу.

Над проектом працювала парламентська робоча група, створена на засадах трипартизму.

СПО об'єднань профспілок до проекту Кодексу висловлено 112 постатейних поправок, 75 з яких враховано або частково враховано.

Проект Кодексу пройшов експертизу Міжнародного бюро праці щодо відповідності його положень міжнародним нормам і стандартам. У Меморандумі технічних коментарів МБП до проекту висловлено 59 рекомендацій, в основному щодо регулюючого характеру проекту, інші – конкретні рекомендації щодо регулювання трудових відносин, які практично враховані.

Необхідність прийняття Трудового кодексу України обумовлена докорінними змінами всієї системи суспільних відносин, що відбуваються в Україні у зв'язку з формуванням ринкових відносин та соціально-економічних перетворень, і тою чи іншою мірою пов'язані з працею. Виникла величезна низка проблем різної визначеності, що повинні вирішуватися засобами трудового права. А трудове законодавство, представлене ще радянським Кодексом законів про працю, не завжди здатне забезпечити належний рівень регулювання трудових відносин, що в результаті негативно відбивається на рівні гарантій трудових прав працівників.

Зазнав істотних змін комплекс суспільних відносин з участю профспілок. З'явилися нові суб'єкти трудового права в особі організацій роботодавців. Стало необхідним послідовно відобразити в національному трудовому законодавстві положення міжнародно-правових документів з питань праці, що є обов'язковими для України, а також актів Європейського Союзу в зв'язку із здійсненням Україною зовнішньополітичного курсу в напрямі європейської інтеграції.

Проект Трудового кодексу спрямований на оптимальне збалансування захисної та виробничої функцій трудового права, за до-

помогою яких має забезпечуватись рівновага інтересів працівників і роботодавців. Це ж стосується інтересів профспілок і організацій роботодавців. Механізмом досягнення цього балансу стають нова і значно вагоміша роль трудового договору, а також механізм консультацій і узгоджень у колективних відносинах.

Законопроект містить низку норм, які концептуально по-новому визначають механізм правового регулювання трудових відносин між роботодавцем і працівником.

Зокрема, це стосується існування інституту трудової книжки, укладення трудового договору тільки в письмовій формі, порядку відсторонення працівника від роботи за різних умов, визначення робочого часу та його складу, до якого законодавець пропонує віднести час виконання працівником трудових обов'язків, включно з підготовчо-завершальним періодом, перервами для внутрішньозмінного відпочинку, задоволення особистих потреб, обігрівання тощо. Крім того, повністю або частково до складу робочого часу може включатися час, протягом якого працівник перебуває поза місцем виконання трудових обов'язків у режимі готовності стати до їх виконання.

Ще однією новацією є можливість укладати з працівником трудовий договір про виконання роботи дистанційно, у тому числі з можливістю віддаленого доступу за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.

Порівняно з чинним законодавством про працю, у законопроекті регулюється низка важливих питань, зокрема: формулювання вимог щодо забезпечення права працівників на повагу до їхньої честі й гідності у трудових відносинах; заборона дискримінації, примусової та дитячої праці; визнання цивільно-правових відносин трудовими; встановлення фінансової відповідальності роботодавця за несвоєчасну виплату зарплати та права працівника відмовитися від виконання роботи у зв'язку з невиконанням строку або виплатою її не в повному обсязі, а також права на відмову від виконання роботи у зв'язку з виникненням прямої загрози життю чи здоров'ю працівника, у тому числі внаслідок порушення вимог законодавства про охорону праці, зокрема незабезпечення працівника засобами колективного або індивідуального захисту відповідно до встановлених норм, та внаслідок виконання роботи, не передбаченої трудовим договором тощо.

Мета проекту – встановлення прав та обов'язків суб'єктів трудових відносин, забезпечення реалізації передбачених Конституцією України трудових прав і гарантій працівників, створення належних умов праці, забезпечення захисту прав та інтересів працівників і роботодавців.

Проектом запроваджуються презумпції правомірності (пріоритет) правової позиції працівника, що означає, коли норма закону чи іншого акта законодавства, виданого на підставі закону, або норми різних законів чи різних актів законодавства припускають неоднозначне трактування прав та обов'язків працівника і роботодавця, внаслідок чого є можливість прийняти рішення на користь і працівника, і роботодавця, рішення приймається на користь працівника.

Що стосується ролі та місця профспілок у процесі регулювання трудових відносин, то у проекті зберігаються основні випадки погодження дій роботодавця з профспілковим органом.

Крім того, запроваджуються додаткові обов'язки роботодавця погоджувати рішення чи проводити консультації або інформувати профорган про свої дії:

- урахування пропозицій виборного органу ППО щодо застосування обмежень під час загрози масових звільнень;
- погодження наказу про залучення працівників до чергування;
- проведення консультацій щодо часу початку і закінчення щоденної роботи (зміни), порядку чергування працівників при змінній роботі, списку працюючих на умовах ненормованого робочого часу, якщо колективний договір не укладений, проведення консультацій щодо поділу робочого дня на частини;
- участь представника виборного органу ППО у встановленні факту наявності виробничої ситуації, небезпечної для життя, здоров'я працівника або людей, які його оточують, а також для виробничого середовища або довкілля тощо.

На даному етапі профорганізації всіх рівнів мають максимально об'єктивно довести до всіх народних депутатів України зміст своїх консолідованих пропозицій до проекту Трудового кодексу України та домагатися їх урахування під час голосування проекту в парламенті, аби не допустити виключення з нього тих норм, що гарантують трудові права працівників та захисні можливості й гарантії діяльності профспілок.

Ірина ТУБЕЛЕЦЬ,
керівник департаменту
правового захисту апарату ФПУ

НОВИЙ ПІДРОЗДІЛ

В АПСВТ СТВОРЕНО ЛАБОРАТОРІЮ ТУРИЗМУ

27 вересня, у День туризму, в Академії праці, соціальних відносин і туризму Федерації профспілок України за ініціати́ви ректора Академії, доктора філософських наук, професора Вікторії Буяшенко та за підтримки ГО «Асоціація професійних об'єднань кадрового потенціалу туристсько-екскурсійної сфери України» відкрився новий творчий підрозділ – науково-навчально-практична лабораторія туризму.

Лабораторію створено з метою забезпечення практичної підготовки студентів за спеціальністю «Туризм» в умовах реально діючого туристичного підприємства, реалізації міждисциплінарних зв'язків професійно орієнтованих дисциплін, екскурсійного супроводу і туристичного обслуговування, популяризації туристичних професій. Лабораторія туризму (завідувач – О.І. Міхо) є структурним підрозділом кафедри спеціальних туристичних дисциплін (завідувач кафедри – кандидат педагогічних наук, доцент, член Наукової ради з туризму Мінекономрозвитку України, віце-президент Асоціації Т.Г. Сокол).

На відкритті лабораторії були присутні президент Асоціації, дійсний член Академії туризму України, заслужений працівник культури України Г.П. Науменко, голова Всеукраїнської асоціації туроператорів, президент туристичної компанії «Гамалія» І.А. Голубаха та начальник департаменту прийому туристів в Україні ТК «Гамалія» О.М. Раскін, керівник HR-відділу готелю «Хілтон» Г.О. Медведєва, директор компанії World of Seamen Group Г.М. Алексєєва, директор із продажів мережі «Поїхали з нами» А.І. Соцька та менеджер з персоналу М.В. Пахалович, керівник департаменту маркетингу і розвитку туризму ПрАТ «Укрпрофтур» А.С. Давидюк, голова предметно-циклової комісії «Туристичне обслуговування» Київського коледжу культури і мистецтв М.С. Адамівська, відомий журналіст, організатор туристичних експедицій з джайлоо-туризму А.П. Анікін. Були запропоновані конкретні напрями та форми роботи, пропозиції співробітництва щодо залучення молоді до навчання туристичним спеціальностям, здійснення наукових розробок та творчих програм. Студенти, викладачі та гості переглянули святкову концертну програму. Святкування Дня туризму в Академії продовжилось 28 вересня проведенням традиційного студентського туристичного зльоту.

Вл. інф. АПСВТ

Лабораторію створено з метою забезпечення практичної підготовки студентів за спеціальністю «Туризм» в умовах реально діючого туристичного підприємства, реалізації міждисциплінарних зв'язків професійно орієнтованих дисциплін, екскурсійного супроводу і туристичного обслуговування, популяризації туристичних професій.

АВІАПРАЦІВНИКИ ПІДБИЛИ ПІДСУМКИ ВИКОНАННЯ ГАЛУЗЕВОЇ УГОДИ ТА КОЛДОГОВОРІВ

У м. Одесі відбувся пленум ЦК Профспілки авіапрацівників України. У доповіді голови Профспілки Михайла Козича та виступах учасників пленуму зазначалося, що ЦК Профспілки, профспілкові комітети підприємств, незважаючи на складну фінансово-економічну ситуацію в державі, у 2016–2017 роках проводили наполегливу роботу щодо забезпечення виконання зобов'язань колективних договорів і Галузевої угоди, дотримання норм трудового законодавства та домоглися значного покращення соціального захисту працівників.

ПЛЕНУМ

Діюча Галузева угода зіграла свою позитивну роль при укладанні нових колективних договорів, слугувала певним бар'єром при намаганні роботодавців зменшити соціальну захищеність працівників, допомагала профспілковій стороні на місцях більш упевнено вести переговори та відстоювати соціальні гарантії працівників, була для всіх авіапідприємств певним дороговказом.

Попри те, що внаслідок агресії на сході України й анексії Криму було втрачено три міжнародних аеропорти (Донецьк, Луганськ, Сімферополь), починаючи з 2016 року, цивільна авіація України стала оживати й активно нарощувати свою діяльність. Загалом за 2016 рік кількість перевезених пасажирів на 2,1% перевищила показник найкращого за попередні 2013 року.

У 2016 році зберігалася стабільна чисельність працюючих, відсутні звільнення з ініціати́ви роботодавця за порушення трудового законодавства.

У І півріччі 2017 року відбувалося динамічне зростання попиту на ринку пасажирських авіаперевезень. Пасажиропотоки через аеропорти України зросли порівняно з аналогічним періодом минулого року на 34,1% та становили 7,14 млн осіб, а кількість перевезених пасажирів вітчизняними авіакомпаніями за цей період збільшилась на 40%. Такі позитивні результати діяльності авіаційної галузі дозволили розширити перелік підприємств, які почали виконувати встановлені колективними договорами і Галузевою угодою зобов'язання, значно підвищили рівень оплати праці.

Протягом 2016–2017 років на більшості підприємств цивільної авіації було підбито підсумки виконання зобов'язань колективних договорів і основних положень Галузевої угоди, укладено нові колективні договори або продовжено терміни діючих. Також у всіх вищих авіаційних навчальних закладах підбиваються підсумки виконання колективних договорів, забезпечується стабільна чисельність працівників та своєчасна виплата заробітної плати, відсутні грубі порушення трудових прав спілчан.

Зобов'язання колективних договорів у гідрометеорологічних організаціях України

ни в цілому виконані. Виплата зарплат проводилася вчасно. У 2016 році зберігалася стабільна чисельність працюючих, відсутні звільнення з ініціати́ви роботодавця за порушення трудового законодавства. Виконання колективних договорів постійно контролюється профспілковими комітетами.

Значна увага у 2016–2017 роках приділялася стану охорони праці, створенню безпечних її умов, профілактиці виробничого травматизму. На більшості підприємств цивільної авіації своєчасно проведено атестацію робочих місць за умовами праці. Водночас профспілкові комітети переважною більшістю підприємств недостатньо уваги приділяють навчанню профспілкового активу з питань колективної та інших напрямів роботи, висвітленню своєї роботи, роботи вищих профспілкових органів, виділенню на ці цілі необхідних коштів.

За підсумками роботи пленуму ЦК Профспілки основним пріоритетним напрямом визначено укладання в найкоротші строки нової Галузевої угоди з метою покращення соціально-економічних прав та інтересів працівників, особливо з питань оплати праці.

Вл. інф. Профспілки
авіапрацівників України

ЮВІЛЕЙ

«ФОТОПРИЛАДУ» – 55!

В актовій залі ДП «Науково-виробничий комплекс «Фотоприлад» відбувся святковий концерт з нагоди професійного свята – Дня машинобудівника та 55-ї річниці створення підприємства. Голова Федерації профспілок Черкаської області Петро Шевченко привітав працівників підприємства та нагородив грамотами ФПО.

Останніми роками НВК «Фотоприлад» відновив основну свою діяльність: розробка, конструювання, виробництво оптико-електронних приладів та спецтехніки. Сьогодні це комплексне сучасне науково-виробниче підприємство з конструкторськими бюро «Сокил» і «Стріла» здійснює серійне виготовлення виробів в єдиному оптимальному циклі, створює сучасну і конкурентоспроможну техніку з мінімальними затратами. Незважаючи на всі труднощі, НВК «Фотоприлад» зберіг свій нау-

ковий потенціал. 85% нових розробок захищено власними патентами на винаходи. Щороку публікуються близько 20 наукових робіт. Залишились у минулому проблеми з виплатою заробітної плати. Сьогодні середня зарплата заводчан сягає 10 тис. грн. Питання соціального захисту працівників вирішуються спільно адміністрацією та профкомом.

Вл. інф. ФПО

РОЛЬ ПРОФСПІЛОК У ПРОЦЕСАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ І СТВОРЕННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

12-13 вересня у м. Дніпро в рамках дансько-українського проекту відбулася четверта Національна конференція «Роль та завдання профспілок у процесі децентралізації влади в Україні», на якій з основною доповіддю виступив заступник Голови Федерації профспілок України Євген Драп'ятій:

ПРЯМА МОВА

«Ш

ановні учасники конференції поважні гості, запрошені!

Хочу свій виступ почати із знаменитих слів «Господи, дай мені сили змінити те, що я можу. Дай мені мужності витримати те, що не можу змінити. І дай мені мудрості відрізнити перше від другого».

Цей вислів підходить до всіх реформ і експериментів, які проводяться і випробовують нас на виживання, а країну – на її становлення.

Проведення проголошених владою реформ децентралізації влади і місцевого самоврядування, а також секторальних і галузевих реформ поставило низку викликів і проблем, що стосуються безпосередньо життя людей праці, членів профспілок, збереження під час цих процесів трудових колективів, фахівців та кадрового потенціалу галузей і територій. Це питання дотримання основних конституційних прав і гарантій наших спілчан та питання діяльності профспілкових організацій у цих умовах.

Реформа децентралізації влади передбачає передання значної частини повноважень і ресурсів на рівень територіальної громади. Проте, створення нових об'єднаних територіальних громад супроводжується процесами злиття, об'єднання чи ліквідації установ, організацій і підприємств, що певною мірою відбивається на долях людей праці і діяльності профспілок.

У законах України та нормативно-правових актах з вищевказаних реформ зазначено, що їх метою є створення умов для: динамічного і збалансованого розвитку України, її регіонів і територій, забезпечення їх соціальної та економічної єдності; підвищення рівня життя населення; додержання гарантованих державою соціальних стандартів; надання та наближення якісних і доступних послуг до кожного громадянина країни.

Для забезпечення цих основних завдань необхідно розглянути шляхи їх вирішення, механізми і ресурси. Для цього варто зупинитися на трьох основних аспектах:

- безпосередньо реформі децентралізації влади й утворенні об'єднаних територіальних громад;

- діяльності профспілкових організацій і проблемах, що виникають у цих умовах;

- завданнях Федерації профспілок України, всеукраїнських профспілок, територіальних профоб'єднань і профспілкових організа-

цій, що діють у регіонах і на території об'єднаних громад.

Також слід озвучити пропозиції для нас і органів влади та місцевого самоврядування.

ВИМОГА ЧАСУ

Перше, про що хотілося б сказати: існуюча система територіальної організації влади регіонів і місцевого самоврядування з урахуванням нинішнього адміністративно-територіального устрою країни не дозволяє ефективно реалізовувати визначені законодавством повноваження, надавати якісні послуги громадянам, забезпечувати їх доступність, сприяти сталому соціально-економічному розвитку регіонів і територій.

Наведу лише декілька негативних прикладів: зростання безробіття, низька оплати праці, ріст нещасних випадків на виробництві, зневіра громадян через підвищення цін і тарифів, руйнування системи охорони здоров'я, освіти, житлово-комунальної сфери і т. ін.

Багато цих питань можна вирішити на місцевому рівні, але це потребує, насамперед, формування первинної ланки місцевого самоврядування, тобто самодостатніх територіальних громад, які б володіли відповідними матеріальними і фінансовими ресурсами, інфраструктурою та кадрами, необхідними для ефективного виконання покладених на них завдань, функцій і повноважень.

Проголошені реформи децентралізації влади та місцевого самоврядування теж базуються на аналогічних засадах: по-перше, фінансово-бюджетне забезпечення реформ; по-друге, інституційно-інфраструктурні зміни та перерозподіл владних повноважень; по-третє, наявність трудових ресурсів і кадрового потенціалу, збереження їх та участь у цих реформах галузей і територій.

Саме питання збереження і використання трудового потенціалу змушує нас, відповідно до Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», бути активними учасниками цих реформ. У Законі визначено основні права профспілок, що стосуються соціально-економічного захисту трудівників і представництва їх інтересів у співпраці з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, зокрема: функції громадського контролю профспілок у сфері зайнятості, оплати праці, гідних умов життя і безпеки праці, соціального захисту та ін.

Тому вирішення проблем, що виникають під час реформ, є нашим прямим обов'язком і аж ніяк не втручанням у діяльність органів влади чи місцевого самоврядування.

Аналогічні завдання і повноваження щодо забезпечення прав громадян прописані для органів влади і місцевого самоврядування у їх базових законах.

На жаль, сьогодні сам статус об'єднаних громад ще не визначено на законодавчому рівні. Фактично процес створення об'єднаних громад є однією із складових проведення адміністративно-територіальної реформи. Хоча у Верховній Раді України зареєстровано законопроект про адміністративно-територіальний устрій, поданий Урядом.

В Україні прийнято понад 18 законів, що стосуються питань децентралізації влади, утворення та діяльності територіальних громад.

Основними законами, які регулюють відносини, що виникають у процесі створення об'єднаних територіальних громад сіл, селищ, міст, є закони України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про добровільне об'єднання територіальних громад» та «Про засади державної регіональної політики». На їх виконання Кабінетом Міністрів України затверджено Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, а також Методику формування спроможної територіальної громади. Відповідно до Методики, територіальна громада має забезпечити належний рівень надання громадянам послуг, зокрема в сфері освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального господарства, транспорту, створити необхідну інфраструктуру з урахуванням фінансового забезпечення, трудових ресурсів і кадрового потенціалу.

Утворення громади здійснюється на базі населеного пункту (міста, селища, села), який є центром природного тяжіння для жителів населених пунктів і на території якого розміщено значну частину місць працевлаштування жителів населених пунктів, що об'єдналися, наявні необхідні елементи соціальної, бюджетної та інженерної інфраструктури із забезпеченням їх доступності й урахуванням історично складених економічних, соціальних зв'язків у межах території громади (і тут слід було б додати: а також історичних духовно-культурних і трудових традицій). Для нас є важливим у цьому контексті питання зайнятості та робочих місць.

Не буду зупинятись на порядку і послідовності створення об'єднаних громад, оскільки ця інформація є доступною в усіх інформаційних джерелах влади. Проте хочу зазначити, що благодатним ґрунтом, який дав старт об'єднаним процесам, є надання громадам стимулів і створення фінансово-бюджетної основи через передання частини податків, зборів і платежів на рівень громад, а це реально 17 джерел наповнення місцевих бюджетів.

Також важливим є встановлення для громад прямих взаємовідносин з основними розпорядниками коштів – Міністерством фінансів та іншими міністерствами, безпосередньо оминаючи районний та обласний рівні.

За інформаційними даними, які системно висвітлюються на сайті Мінрегіону і сайті «Децентралізація влади», в декілька разів збільшились надходження коштів до місцевих бюджетів і їх

Дані, розміщені на сайті «Децентралізація влади», свідчать, що процес об'єднання відбувся у 2888 громадах з 11215 рад, що становить 25%.

заплановане освоєння. У 30 разів зроста державна підтримка на розвиток територіальних громад та розбудову їх інфраструктури – з 0,5 млрд грн у 2014 році до 14,9 млрд грн у 2017-му.

Ще одним фактором стала ініціативність громад у виконанні власних і делегованих повноважень через проектний розвиток громади, що дало змогу додатково отримати кошти з державного бюджету, Фонду державного регіонального розвитку та міжнародних грантів, місцевих ресурсів та інших джерел.

Процеси утворення спроможних територіальних громад значно активізувалися у 2015–2017 роках, за цей період створено 616 об'єднаних територіальних громад, з них 203 у ЦВК очікують дати призначення виборів.

Дані, розміщені на сайті «Децентралізація влади», свідчать, що процес об'єднання відбувся у 2888 громадах з 11215 рад, що становить 25%.

Проте, для нас важливо, щоб ці позитивні тенденції об'єднання і зміцнення спроможності громад реально відбивалися на рівні життя громадян, а не принесли згодом чергове розчарування, а реформи не виявилися прихованими намірами створення об'єднаних адміністративно керованих виборчих округів чи компактних з госпітальними й освітніми округами територій впливу окремих політичних сил.

На щастя, дана реформа має перспективу, оскільки Урядом на цей рік заплановано значні фінансові ресурси на інфраструктурні й соціальні об'єкти та цілі.

Додатковим позитивом є часткове припинення непомірного «викачування» коштів і ресурсів з регіонів і територій, а відтак можливість відродження місцевої економіки, створення робочих місць.

А найголовніше – це можливість громади стати реальним джерелом місцевої влади і розпорядником місцевих ресурсів, а також перевірка на спроможність громадян бути господарями свого життя або залишатися рабами чи заручниками ситуації.

ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОФСПІЛКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Переходячи до другого аспекту щодо діяльності профспілкових організацій, слід зазначити, що в країні є позитивні приклади створення об'єднаних громад на базі районних або сільських/селищних рад, де в нових умовах таким громадам вдалося зберегти установи освіти, охорони здоров'я, культури, цілісної структури територіальних центрів із соціального обслуговування населення і їх працівників. Тут не виникає й проблем щодо захисної діяльності профспілкових організацій у вирішенні галузевих і місцевих питань спілчан.

Водночас є і негативний досвід. Він, насамперед, стосується відмови окремих територіальних громад фінансувати бібліотеки, музичні школи чи територіальні центри соціального обслуговування, що призводить до їх ліквідації і втрати роботи працівниками, ненадання важливих соціальних послуг населенню, скасування державних соціальних стандартів.

Виникають проблеми працевлаштування за фахом працівників бюджетних установ та органів місцевого самоврядування, вивільнених у ході об'єднання територіальних громад, проблеми оплати праці і розрахунків при переведеннях чи скороченні.

Усі ці негаразди впливають на матеріальний і моральний стан людей і вимагають від профспілок відповідних дій і захисту своїх членів.

Непоодинокими є повідомлення з місць щодо намірів окремих керівників громади створити підконтрольну чи нову профспілку громади, об'єднавши в ній працівників виконавчих органів територіальної громади та працівників установ і організацій, які діють на цій території. Не розуміючи, що вони належать до різних всеукраїнських профспілок і мають свої галузеві особливості.

Також відомі факти, коли керівники новостворених громад заявляють про наміри ліквідувати профспілкові організації. Це слід розцінювати як недалекоглядні провокації і вчасно давати правову оцінку і належну відповідь.

Зазначені негативні приклади суперечать нормам Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», потребують роз'яснювальної і предметної роботи профспілок усіх рівнів з керівниками органів влади і громад на їх упередження.

Окремі керівники не обізнані з трудовим законодавством і законами про профспілки, не готові вести переговори з профспілковими організаціями щодо співпраці у вирішенні проблем, які порушують трудові права членів громади, не зацікавлені у погоджуванні з ними питань бюджету, в тому числі щодо фонду оплати праці, безпечних умов праці.

На жаль, законодавством не визначено питання соціального діалогу та укладання угоди в об'єднаній територіальній громаді, участі в колективних трудових спорах і конфліктах, механізму здійснення контролю з питань охорони й безпеки праці, що потребує негайного внесення змін до низки законів.

Поряд із зазначеними проблемами існують об'єктивні причини неможливості реалізації об'єднаними громадами їх повноважень. Це і недофінансування Урядом окремих сфер і галузей з державного бюджету, незабезпечення коштами делегованих повноважень, блокування і неприйняття Верховною Радою України законів, що стосуються матеріальної і фінансової спроможності громад, зокрема про передачу земель за межами населених пунктів у підпорядкування громади, про користування надра-

ми і природними ресурсами, про розмежування державної і комунальної власності тощо.

Тут повинні бути єдиними профспілки, місцева влада регіонів, територій та громад у діях і вимогах до Верховної Ради й Уряду України, інших центральних органів влади щодо негайного прийняття відповідних законів і постанов, належного їх ресурсного забезпечення, обумовлення відповідальності за прийняті рішення і за їх виконання.

А зараз хотілося б коротко зупинитися на проведенні роботи з даних питань.

Найперше хочу подякувати профспілковим працівникам усіх рівнів, працівникам органів виконавчої влади й об'єднаних територіальних громад, які з перших днів реформ розпочали спільні дії на вирішення проблем, які назрівали, знайшли і знаходять шляхи їх вирішення, шукають ресурси, порозуміння і бачення спільного майбутнього для своїх трудових колективів і громад.

За цей період Федерацією профспілок проведено значну роботу, узагальнено проблемні питання профспілок, що виникли в умовах децентралізації та утворення об'єднаних громад. Дане питання розглянуто в лютому цього року на засіданні комісії Ради ФПУ з питань організаційної роботи та розвитку профспілкового руху, а 16 березня Президією ФПУ прийнято відповідну постанову і затверджено Рекомендації щодо особливостей діяльності профспілкових організацій при створенні об'єднаних територіальних громад.

Для профспілкових керівників підготовлено правові Рекомендації щодо вирішення окремих питань у сфері праці в умовах децентралізації, зокрема щодо дій під час процесів реорганізації, об'єднання, скорочення, ліквідації організацій, установ, підприємств і захисту їх працівників.

Проведено низку нарад, круглих столів, консультацій, що пов'язані з процесами утворення територіальних громад і проблемами, які виникають у профспілковому середовищі, за участю представників міністерств, регіональних органів влади, місцевого самоврядування відповідних центрів і офісів реформ.

Це питання обговорювалось на пленумах, президіях, семінарах окремих всеукраїнських профспілок і їх організацій, територіальних профоб'єднань.

Особливо хотілося б відзначити роботу в цьому напрямі профспілок освітян, працівників культури, держустанов, соціальної сфери, охорони здоров'я, житлово-комунального господарства, АПК, а також профорганізацій та об'єднань Житомирської, Закарпатської, Дніпропетровської, Кіровоградської, Тернопільської, Рівненської, Чернівецької, Чернігівської та інших областей. Значна робота проведена Федерацією професійних спілок Рівненської області, позитивний досвід якої схвалено Президією ФПУ і надіслано іншим членським організаціям.

На окрему подяку заслуговують учасники дансько-українського проекту, які проводять цю конференцію, а ще більше – їх майже трирічна профспілкова робота в регіонах країни з вивчення проблем, пов'язаних з децентралізацією і наданням практичної допомоги багатьом профспілкам і їх організаціям.

Матеріали, роздані перед конференцією, свідчать про їх плідну працю на благо всіх нас. За що щиро вдячний усім, хто працює в проекті і з проектом, а особливо данській сто-

роні, за фінансову, організаційну допомогу і реалізацію цих необхідних заходів для профспілок і нашої країни.

ЗАВДАННЯ І ПОДАЛЬШІ ДІЇ

І, нарешті, третій аспект – завдання і подальші дії профспілок усіх рівнів в умовах децентралізації і реформування місцевого самоврядування.

Хочу наголосити на важливості інформаційної роботи і донесення до органів влади і новостворюваних органів самоврядування об'єднаних територіальних громад інформації про право- та працевзахисну місію профспілок, про те, що профспілкові організації покликані захищати права та інтереси працюючих у соціально-трудовій сфері, і це їх обов'язок, особливо під час реорганізації (об'єднання, злиття, ліквідації) установ та організацій, а також утворення нових суб'єктів.

Усі сторони цих процесів повинні пам'ятати, що врахування трудових ресурсів та кадрового потенціалу є запорукою успішності будь-яких реформ. Тому профспілкові організації і керівництво територіальної громади мають тісно співпрацювати у вирішенні питань соціального економічного розвитку території і захисту прав та інтересів людини праці і громади в цілому...

З метою врегулювання окремих питань діяльності профспілок в умовах децентралізації та утворення об'єднаних територіальних громад, використовуючи матеріали, отримані від всеукраїнських профспілок і профоб'єднань, апарату ФПУ, додатково до існуючих, слід зосередити зусилля на виконанні наступних завдань:

- внести до Верховної Ради України пропозиції до законів, які стосуються об'єднаних територіальних громад, зокрема щодо соціального діалогу, про профспілки, охорону праці, колективні договори, трудове законодавство, приділивши особливу увагу питанням відповідальності посадових осіб за додержання чинного законодавства і покарання за його порушення;
- внести до Уряду України пропозиції до постанов Уряду з даних питань та щодо положень до примірного Статуту об'єднаної територіальної громади, зокрема про профспілки, про інспекцію праці, повноваження голів і керівних органів об'єднаних територіальних громад у сфері трудових відносин, колективних договорів тощо;
- внести до нової Генеральної угоди на наступний період розділ про діяльність профспілок в умовах децентралізації влади і реформування місцевого самоврядування;
- започаткувати формування щорічної «Білої книги» про порушення прав працюючих і профспілок» для громадськості, органів влади і правоохоронних органів;
- брати участь у роботі органів влади і місцевого самоврядування з формування балансів трудових ресурсів, у комісіях з питань приватизації;
- створити постійно діючу групу фахівців ФПУ і членських організацій з розгляду питань діяльності профспілок в умовах децентралізації влади і створення об'єднаних територіальних громад;
- розробити інформаційні плакати, брошури для об'єднаних територіальних громад про профспілки, їх повноваження і діяльність, про галузеві і соціальні стандарти;
- вважати одним з пріоритетних напрямів підготовку і підтримку профспілковців для участі у виборах органів місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад.
- Тільки консолідовані ресурси і зусилля, активні дії і участь у виконанні прийнятих спільних рішень і рекомендацій є запорукою нашого успіху із захисту прав людей праці та збереження профспілкових організацій в умовах секторальних реформ, децентралізації влади й утворення об'єднаних територіальних громад.

Нам, представникам профспілок, у таких жорстких реаліях насамперед потрібно:

- досконало володіти знаннями про процеси реформ, які здійснює влада, і про їх вплив на рівень життя спілчан та діяльність профспілкових організацій;
- знати реальний стан дотримання чи порушень прав працівників, їх захисту, бувати в центрі подій, у трудових колективах, на місцях;
- висвітлювати позитивні практики життєдіяльності трудових колективів і профспілкових організацій в об'єднаних територіальних громадах;
- детально фіксувати всі факти порушень прав працюючих і вживати правоохоронних заходів за широкого їх оприлюднення громадськості;
- консолідувати зусилля і спільними діями упереджувати, змінювати і усувати будь-які порушення і зазіхання на права членів профспілок, людей праці, їх профспілкові організації і трудові колективи.

ВЕТЕРАНСЬКА ПІСНЯ

СПІВУЧІ КНИЖКІВЦІ

Мікрорайон Книжківці, що в м. Хмельницькому, до 1991 року минулого століття знаходився на території Копистинської сільської ради Хмельницького району, а Книжківці були бригадним селом колгоспу «Поділля». Тут мешкають чимало селянських родин – дружніх і працьовитих. Вони й досі в моїй пам’яті (бо ж довелося частенько бувати у службових справах у цьому мальовничому Прибузькому селі), як працьовиті, співучі, що потрудились на хлібному полі й у піснях та запальному танку святкували обжинки.

А ще вони ширі й дотепні на подільський гумор. Саме це пригадалось мені, коли побував на фестивалі ветеранської пісні, що проходив в обласному центрі у День Державного прапора і напередодні 26-ї річниці Незалежності України, де виступали самодіяльні колективи з усієї області, учасники яких – ветерани війни і праці. На фестивалі сивочолі виконували патріотичні та українські пісні, які з великим інтересом слухали, адже лунали вони як живий голос України, на сході якої йде війна. Прикметно, що всі виступи ветеранських художніх колективів оригінальні, тому вони справили неабияке враження на присутніх у залі обласної філармонії.

Гарно виступив на заході і фольклорно-музичний колектив ветеранів «Книжківчанка» – давно відомих мені аматорів, який залишив у моїй душі тепло і радість. «Книжківчанка» – знаний далеко за межами м. Хмельницького музичний колектив, яким керує викладач Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії Олександр Радецький. У його складі – 20 самодіяльних артистів, ветеранів праці, дітей війни. Активними учасниками колективу є староста групи Неоніла Миколаївна Собко, її побратими Неоніла Олексіївна Собко, Оксана Борисевич, Людмила Козак, Віктор Кохан, Павло Козяр, Галина Марцонь, Галина Баран, Наталія Мантур, Валентина Іванюк, Ганна Ковтуннова, Максим Сорока, Оксана Сорока, Володимир Дзюба, Валентина Іванюк, Юрій Шевчук, Тетяна Бондар, завідувач клубу мікрорайону Микола Стаднік та ін.

Самодіяльний колектив проводить чимало новорічних заходів. Зокрема, до Дня Святого Миколая у храмі мікрорайону щорічно лунають святкові композиції «Ой хто-хто Миколая любить». На Водохреща «Книжківчанка» демонструє дорослим та дітям водіння кози «Щедрий вечір, добрий вечір». Весело проходять у Книжківцях святкування Масляної, Івана Купала та Дня міста.

Валерій МАРЦЕНЮК,
Хмельницька обл.

Вони легко несуть свої таланти у народ і самі дістають радість та задоволення, даруючи його вдячним слухачам. У репертуарі «Книжківчанки» – тематичні пісні різного характеру. Зокрема, українські народні, патріотичні, весільні, веснянки, гаївки, колядки, шедрівки тощо.

A photograph of a busy crowd of people, likely at an airport or a travel agency. The people are seen from behind or in profile, looking towards the right side of the frame. The background is slightly blurred, showing what appears to be a service counter or a display screen. Overlaid on the image is large, bold, red text with a white outline. The text is in two lines: the top line is in English and the bottom line is in Ukrainian.

DOCUDAYS UA:
ПОДОРОЖ
УКРАЇНОЮ

1 жовтня стартує XIV Мандрівний Docudays UA. Протягом 3 місяців найцікавіші документальні фільми фестивалю завітають до понад 200 міст і містечок усієї України. Відбудуватимуться також дискусії, зустрічі з режисерами, запрошеними правозахисниками, діячами культури.

КІНОФЕСТИВАЛЬ

Традиційно серед майданчиків для показів і обговорень фільмів – місцеві кінотеатри, будинки культури, школи та вищі навчальні заклади, кіноклуби й креативні простори, книгарні, бібліотеки тощо.

Головна тема цьогорічного фестивалю «Чотири градуси» присвячена проблемі зміни клімату й захисту довкілля. Екологи прогнозують: до

кінця сторіччя саме на стільки підвищиться середня температура на Землі, що спровокує природні катаклізми. Фестиваль пропонує відвідувачам стати каталізатором змін і подивитися на питання захисту довкілля з різних позицій – не лише через кіно, а й через правопросвітницькі та правозахисні заходи, дискусії, екоакції.

Першим містом, де розпочнеться Мандрівний Docudays UA, стане Запоріжжя. Там фестиваль стартує 1 жовтня фільмом «Народжені бути вільними» режисера Ґаяне Петросян. Це відважне викривальне дослідження від журналісток-дайверок розповідає про глобальну торгівлю

китами, дельфінами й моржами – бізнес, сповнений жорстокості та корупції. Цієї весни на Docudays UA – 2017 стрічка отримала приз глядацьких симпатій.

Програма Мандрівного фестивалю включає також найкращі короткометражні стрічки з програми ДОСУ/КОРОТКО та ДОСУ/УКРАЇНА. Остання презентує роботи молодих авторів, які через оптику власного почуття придивляються до актуальних проблем та шляхів української реальності.

Детальніше з програмою регіональних показів можна ознайомитися на офіційному веб-сайті Мандрівного фестивалю Docudays UA.

Docudays UA – єдиний в Україні міжнародний фестиваль документального кіно про права людини. Він проходить щороку впродовж останнього тижня березня у Києві. У 2017 році на фестивалі було показано 94 фільми із 47 країн світу. Після його завершення Docudays UA традиційно презентує найкращі фільми в регіонах України під час Мандрівного фестивалю. Покази тривають із жовтня до грудня.

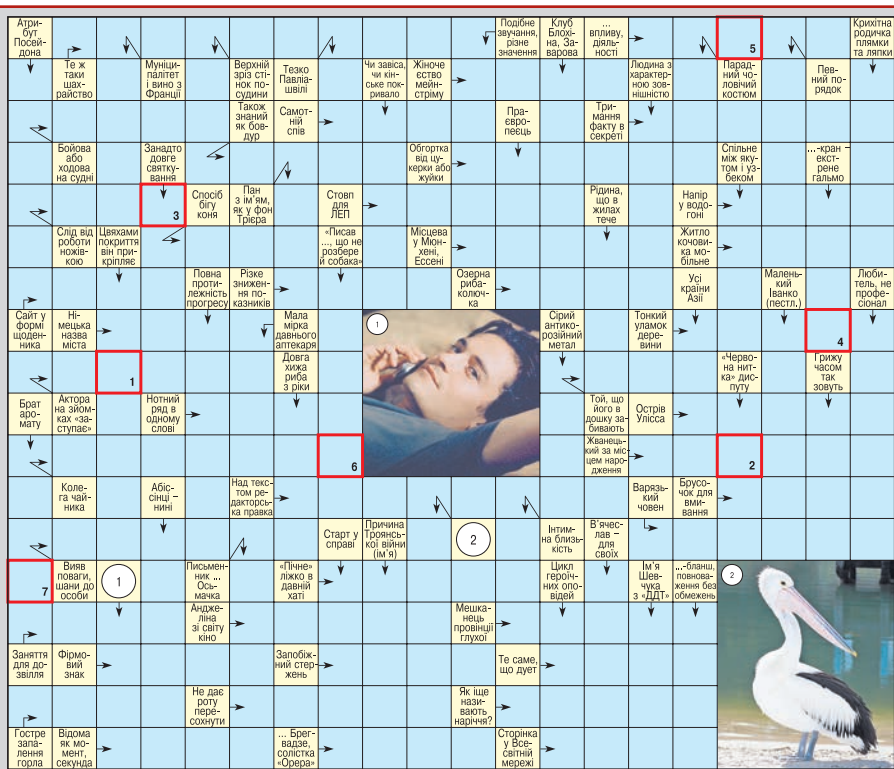
СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», бульвар Дружби народів, 5, м. Київ, 01042 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

На жаль, цього разу переможців конкурсу не виявилось.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

21–30 вересня українські ветерани та військовослужбовці змагалися на масштабних міжнародних змаганнях «Ігри нескорених» – Invictus Games, які проходили у Торонто (Канада)

**ПРОФСПІЛКОВІ
ВІСТІ** № 40
5 жовтня 2017

Голова обласної організації профспілки Тетяна Повханич разом з дітьми – учасниками змагань із сімейних стартів

ФІНІШУВАЛА XV ОБЛАСНА ГАЛУЗЕВА СПАРТАКІАДА ОСВІТЯН ЗАКАРПАТТЯ

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА

Понад 700 працівників освіти з'їхалися до м. Ужгорода, аби напередодні свого професійного свята – Дня працівників освіти позмагатися на спортивних майданчиках у фіналі XV обласної спартакіади працівників закладів та установ освіти Закарпаття. А загалом на всіх етапах спартакіади на старті вийшли понад 10 тис. учасників.

СЕРГІЙ БАРАНЧИКОВ,
спеціально для «ПВ»

На урочистій церемонії відкриття спартакіади, організаторами якої були департамент освіти і науки облдержадміністрації та обласна організація профспілки працівників освіти і науки за підтримки обласної організації ФСТ «Спартак», її учасників з усіх районів і міст області та численних уболівальників привітали: директор департаменту освіти і науки ОДА Ганна Сопкова, голова обласної організації профспілки працівників освіти і науки Тетяна Повханич, Ужгородський міський голова Богдан Андрій, голова Закарпатської облпрофради Володимир Фленько та ін.

У турнірі з міні-футболу перше місце завоювали спортсмени Ужгородського району. Серед жінок-волейболісток перемогла команда м. Ужгорода, а серед чоловіків – Свалявського району. У змаганнях з настільного тенісу свій високий клас підтвердили Золтан Сіладі з Виноградівщини та Яна Манзич з Перечинського району.

Переможцями турніру з шашок стали Галина Віхніна (м. Ужгород) та Володимир Шопи (Мукачівський район), у шахах найкращі результати продемонстрували Ганна Шімон (м. Мукачево) та Семен Найгебавер (м. Ужгород). Найвлучнішими спортсменами стали: у дартсі – Іван Терпай (Іршавський район), у кульовій стрільбі – Юрій Федорчук (Мукачівський район).

Найшвидшими легкоатлетами стали: у бігу на 300 м серед жінок віком до 35 років – Яніна Шпирна (Свалявський район), понад 35 років – Мар'яна Жиган (Міжгірський район); на 500-метрівці серед чоловіків віком до 40 років – Юрій Бабинець (Ужгородський район), а понад 40 років – Василь Папіш (м. Мукачево). Перше командне місце з легкої атлетики виборолла команда м. Мукачево. У змаганнях із сімейних стартів перемогу виборювали 14 родин освітян з районів і міст області. Перше місце завоювали господарі – Людмила, Олег та Давид Мартиновичі з м. Ужгорода. На другому місці – родина Осійських з Іршавського району, на третьому – сім'я Мазур з м. Хуст.

Кращими плавцями стали: на дистанції 25 м серед жінок віком до 35 років – Наталія Сличко (Воловецький район), понад 35 років – Любов Капчук (Рахівський район); на дистанції 50 м у чоловіків до 35 років – Михайло Малешко (Тячівський район), понад 35 років – Олександр Фатула (м. Берегове). Перше загальнокомандне місце посіли плавці з Берегового.

У гирьовому спорті у ваговій категорії до 70 кг кращий результат показав Олександр Коложварі (Виноградівський район), до 90 кг – Микола Бабець (Воловецький район), понад 90 кг – Василь Діус (Мукачівський район). Найвидовищнішим видом спорту цього року стало перетягування канату. У запеклій боротьбі перемогу другий рік поспіль святкували освітяни м. Ужгорода, які у фіналі виявилися сильнішими за команду Свалявського району. Перше місце в загальнокомандному заліку завоювала збірна м. Ужгорода (начальник управління освіти Ужгородської міської ради Оксана Бабуніч, голова міської організації профспілки Михайло Мегеш). Друге місце – у команди м. Мукачево, третє – в освітян Ужгородського району.

За підсумками спартакіади призерів в індивідуальному заліку було нагороджено медалями та дипломами, а команди в окремих видах – дипломами організаторів. Крім того, всі діти – учасники змагань із сімейних стартів отримали подарунки від обласної організації профспілки працівників освіти і науки.

Фото автора

ВИХОВАНЦІ ДЮСШ № 2 – СЕРЕД КРАЩИХ

Наприкінці вересня у м. Хмельницькому, на річці Південний Буг проходив Відкритий чемпіонат Хмельницької області з веслування на байдарках і каное пам'яті воїн-спортсмена Івана Мельника, де за нагороди змагалися юні спортсмени від 1999 року народження.

Валерій МАРЦЕНЮК,
спеціально для «ПВ»

На старт вийшли команди Тернопільської комплексної дитячо-юнацької спортивної школи, Волочиської ДЮСШ, Хмельницької ДЮСШ управління освіти, Хмельницької ДЮСШ № 2 та ДЮСШ № 3 «Спартак». У змаганнях взяли участь юні спортсмени від 1999 до 2006 року народження. Серед кращих на чемпіонаті були вихованці ДЮСШ № 2 обласного центру, а саме: Максим Дежицький, Вадим Бровчук, Назар Кривошия, Богдан Козлов, Андрій Кашуба, Ілля Кравець, Вадим Крапп, Анастасія Дежицька, Дар'я Воронченкова, Анастасія Губай, Тетяна Зозуля, Максим Кузьмов. Найуспішніших спортсменів за підсумками змагань нагородили грамотами та медалями, які вручила учасниця Олімпійських ігор 2016 року в Ріо-де-Жанейро з веслування на байдарках і каное Інна Гришун.

Чемпіонка з стрільби з лука Романа Панченка вітає принц Гаррі

УКРАЇНЦІВ ПРИВІТАВ ПРИНЦ ГАРРІ

ІГРИ НЕСКОРЕНИХ

21–30 вересня українські ветерани та військовослужбовці змагалися на масштабних міжнародних змаганнях «Ігри нескорених» – Invictus Games, які проходили у Торонто (Канада). В активі української збірної, яка вперше брала участь у такому турнірі, 14 нагород.

Володимир ПОЛЕСАЄВ,
спеціально для «ПВ»

Як раніше інформували «ПВ», Invictus Games – це міжнародні спортивні змагання серед військовослужбовців та ветеранів, які зазнали травм, поранень або захворювань під час або внаслідок виконання службового обов'язку. Їх заснував британський принц Гаррі, перші Ігри відбулись 2014 року у Лондоні, 2016 року Invictus Games приймав Орландо.

Команда українських військових вперше взяла участь у цих змаганнях, і виступили наші представники у Торонто дуже гідно. Серед завойованих 14 нагород – 8 золотих, 3 срібних та 3 бронзових медалі, які виборола команда в складі 15 учасників.

Найрезультативнішим спортсменом української збірної став військовослужбовець Збройних Сил України Павло Будаєвський. У плаванні він виявився найшвидшим у кожному із за-

пливів, у яких брав участь: 50 та 100 м вільним стилем, а також 50 м на спині і 150 м брасом.

Перше «золото» здобув для України 29-річний Олег Зімніков, військовослужбовець Збройних сил України, сержант 92-ї окремої механізованої бригади, який першим подолав 1500-метрову дистанцію. Під час змагання з веслування на тренажерах «золото» виборов капітан команди, офіцер поліції Олександр Писаренко.

28-річний офіцер Окремого полку Президента України капітан Василь Пашкевич виборов золоту медаль з паверліфтингу в середній вазі Men's Midweight. Він здійснив три підходи: по 160 кг, 171 кг та 175 кг. У липні 2014-го під Савур-могилою він зазнав численних вогнепальних та осколкових поранень в живіт та голову.

Золоту медаль у стрільбі з лука виборов боець 25-ї повітряно-десантної бригади ЗСУ Роман Панченко. Він був тяжко поранений у бою під Красним Лиманом, переніс кілька складних операцій, після чого лишився прикутим до інвалідного візка, інформує офіційний сайт Міністерства оборони України. Нового українського чемпіона із стрільби з лука та наших збірників привітав особисто принц Гаррі.

Фото автора

Збірна України на «Іграх нескорених»

«СУЧАСНА ГУЦУЛЬЩИНА»

УВАГА! ПЕРЕДПЛАТА

РОЗПОЧАЛАСЯ ПЕРЕДПЛАТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАНЬ НА 2018 РІК!

Вартість передплати на рік становить:
– газета «Профспілкові вісті» – **197,40 грн** (передплатний індекс – 22152);
– журнал «Бібліотечка голови профспілкового комітету» – **80,88 грн** (передплатний індекс – 22909).

ДОДАТКОВІ ПОСЛУГИ

ПІДПРИЄМСТВО «ПРОФІНФОРМ» ФПУ НАДАЄ ДОДАТКОВІ ПОСЛУГИ

ВИГОТОВЛЕННЯ:

- ❖ брошур;
- ❖ буклетів;
- ❖ методичок;
- ❖ листівок;
- ❖ календарів;
- ❖ папок;
- ❖ книг.

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМНИХ ОГОЛОШЕНЬ:

- у друкованих виданнях («Профспілкові вісті», «Бібліотечка голови профспілкового комітету»);
- на нашому сайті www.psv.org.ua.